

Centrālā statistikas pārvalde

gada pārskats 2019

gada pārskats
2019

Priekšvārds

Esam aizvadījuši Centrālās statistikas pārvaldes 100. jubilejas darba gadu.

Gadsimta laikā esam auguši, pilnveidojušies, uzkrājuši apjomīgu daudzumu datu par statistikas mērījumiem, saņēmuši atbalstu un pieredzi no Eiropas statistikas ražošanas līderiem, dalījušies savā pieredzē ar citu valstu kolēģiem, digitalizējuši un padarījuši publiski pieejamus svarīgākos statistikas izdevumus, tautas skaitīšanas un lauksaimniecības skaitīšanas materiālus no pirmās republikas laika.

Jebkurš cilvēks savā ikdienā veic kādu statistiku – rēķinot savus ienākumus un izdevumus, izvēloties veikalā preci, novērtē cenu, savā piemājas dārzīgā prognozē savu dārzeņu ražu. Tā, protams, ir katra cilvēka individuālā ikdienas statistika. Savukārt Centrālā statistikas pārvalde ražo un publicē statistiku valsts līmenī, tādējādi informējot datu lietotājus – politiķus, analītiķus, sabiedrību – par uzņēmējdarbības izaugsmes rezultātiem, iedzīvotāju dzīves līmeni, kā arī citiem rādītājiem, kas raksturo mūsu valsts iedzīvotājus un ekonomiku. Tie ir skaitļi, kas raksturo notiekošo mūsu sabiedrībā un ekonomikā un jauj katram gūt informāciju par daudzām dzīves sfērām. Skaitļu valoda ir ļoti bagāta, un koncentrētā veidā tā raksturo notiekošos procesus ekonomikā un cilvēkos.

Mūsu ikdienā ir ienākušas jaunas datu vākšanas metodes, statistiku veido pēc starptautiski atzītiem standartiem un metodoloģijām. Dati ir starptautiski salīdzināmi, kas ir liels ieguvums datu lietotājiem. Speciālistiem ir plašas iespējas mācīties no citu valstu labajām praksēm. Statistika darbs ir ļoti mainījies. Arī rādītāji mainās, jo ir jāspēj objektīvi novērtēt ekonomikas nozarēs notiekošais globālās ražošanas un pārdošanas apstākjos. Šis darbs ir ļoti interesants, motivē apgūt jaunas zināšanas, dod iespējas piedalīties statistikas attīstībā arī starptautiski.

2019. gada laikā esam paveikuši vairākus nozīmīgus soļus kvalitatīvas statistikas veidošanā, apstrādē un publiskošanā, procesu modernizēšanā, respondentu sloga mazināšanā un darbinieku attīstībā.

Gandarījums ir par sekmīgu mūsu statistikas sistēmas pārveidošanu par mūsdienīgu, modernu un uz jaunām tehnoloģijām orientētu iestādi. Kolektīvam ir pievienojušies daudzi gados jauni speciālisti, kuri aktīvi iesaistās jauno tehnoloģiju ieviešanā statistikas darba pamatprocesos. Viņiem ir arī iespējas savas zināšanas izmantot starptautiskajos projektos un speciālistu forumos. Man vienmēr ir bijis svarīgi, ka Latvijas vārds pozitīvi tiek nests ārpus mūsu valsts, un lepojos, ja CSP veiksmes tiek starptautiski novērtētas.

Izsaku pateicību respondentiem, sadarbības partneriem un lepojos ar mūsu komandu!

Lai nākamais statistikas gadsimts ir panākumiem bagāts!

Aija Žīgure
Centrālās statistikas pārvaldes
priekšniece

Saturs

PRIEKŠVĀRDS	3
SATURA RĀDĪTĀJS	5
SAĪSINĀJUMI	7
MISIJA, VĪZIJA, PAMATVĒRTĪBAS UN DARBĪBAS VIRZIENI	8
2019. GADA NOTIKUMU KALENDĀRS	9
CSP PRIORITĀRIE UZDEVUMI 2019. GADĀ UN REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	17
STATISTIKAS DIMENSIJAS	21
JAUNA REGULA UZNĒMĒJDARBĪBAS STATISTIKAS VĀKŠANAS PROCESU UZLABOŠANAI	28
GATAVOŠANĀS 2020. GADA LAUKSAIMNIECĪBAS SKAITIŠANAI	32
PAVEIKTIE PRIEKŠDARBI 2021. GADA TAUTAS SKAITIŠANAI	35
OFICIĀLĀS STATISTIKAS PORTĀLA ATTĪSTĪBA	38
#STATISTIKAI100	41
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	44
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	47
RESURSU PĀRVALDĪBA	52
2020. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	57

SATURS, SAĪSINĀJUMI, MISIJA

Pārskatā lietotie saīsinājumi

ANO EEK	Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomiskā komisija
BIS	Būvniecības informācijas sistēma
BVKB	Būvniecības valsts kontroles birojs
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ECOICOP	Eiropas Individuālā patēriņa veidu klasifikācija
EDV	Elektroniskā datu vākšanas sistēma
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
ESBRs	Eiropas Statistikas biznesa reģistra sistēma
ESP	Eiropas Statistikas programma
ESS	Eiropas Statistikas sistēma
EUS Regula	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku
EU SILC	Eiropas Savienības statistika par ienakumiem un dzives apstakļiem
Eurostat	Eiropas Savienības Statistikas birojs
FRIBS	Integrētās uzņēmējdarbības statistikas pamatregula
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IPA	Pirmspievienošanās palīdzības instruments
ISDAVS	Integrētā statistisko datu automatizētā vadības sistēma
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
LAD	Lauku atbalsta dienests
LDC	Lauksaimniecības datu centrs
LIKTA	Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācija
NNL SPCI	Nemainīgas nodokļu likmes saskaņotais patēriņa cenu indekss
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
ONAs	iestādes, kas nodrošina Eiropas oficiālo statistiku
PCI	Patēriņa cenu indekss
SPCI	Saskaņotais patēriņa cenu indekss
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SSPK	Statistikas un statistikas politikas komiteja
SUR	Statistikas uzņēmumu reģistrs
SVF	Starptautiskais valūtas fonds
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VSAI	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

Vīzija, misija, pamatvērtības un darbības virzieni

Darbības mērķis

CSP darbības mērķis ir nodrošināt oficiālo statistiku un koordinēt oficiālās statistikas sistēmu, ievērojot starptautiski atzītus principus, nodrošināt statistiskās informācijas lietotājus ar neatkarīgu augstas kvalitātes oficiālo statistiku, kā arī īstenot funkcionālo pakļautību attiecībā uz citām statistikas iestādēm oficiālās statistikas nodrošināšanas jomā.

Misija

Nodrošināt statistiskās informācijas lietotājus ar neatkarīgu augstas kvalitātes oficiālo statistiku lēmumu pieņemšanai, pētniecībai un diskusijām.

Vīzija

CSP ir moderna, inovatīva statistikas iestāde, kas ir līdere kvalitatīvas statistikas nodrošināšanas jomā valstī.

CSP stratēģiskais virsmērķis - modernizēt oficiālās statistikas nodrošināšanu, ieviešot e-risinājumus, attīstīt metodoloģiju un paaugstināt atbilstības vispārējām kvalitātes prasībām līmeni par 5 %.

Pamatvērtības

CSP savā darbībā balstās uz šādām kopīgām pamatvērtībām

zināšanas

sadarbība

atklātība

tiesiskums

atbildība

CSP darbības virzieni

CSP nodrošina statistiku un uz procesiem orientētas statistikas ražošanas attīstību, ievieš inovatīvus risinājumus datu pieejamības attīstībai, modernizē datu vākšanas, apstrādes un izplatīšanas sistēmu, nodrošināt oficiālās statistikas sistēmas koordinēšanu valstī.

2019. GADA
NOTIKUMU KALENDĀRS

2019. gada notikumu kalendārs

Janvāris

- Statistikas iestāžu Saprašanās memorandam par sadarbību Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas ieviešanā pievienojas vēl divas statistikas iestādes (VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" un Valsts augu aizsardzības dienests), apliecinot apņemšanos savā iestādē ieviest un veicināt kvalitātes prasību ievērošanu statistikas jomā.

Februāris

- Dalība Pasaules Bankas projektā par nacionālo stratēģiju valsts statistikas attīstīšanai Armēnijā.
- Dalība *Eurostat* rīkotajā Starptautiskā konferencē par nekustamo īpašumu statistiku Luksemburgā.
- Dalība Eiropas Savienības pētniecības granta projekta "Trešais EU-SILC ekspertīzes tīkls par ienākumiem un dzīves apstākļiem – Net-SILC3" seminārā, prezentējot pārskatu par svēršanas metožu lietošanas praksēm EU-SILC aptaujā Eiropas Savienībā un par administratīvo reģistru izmantošanu kalibrācijā.

Marts

The NTTS 2019 conference took place from 12 to 14 March 2019 in Brussels, with satellite events on 11 March 2019 (Big Data Hackathon presentations) and on 15 March 2019 (Measuring Digital Economy and MAKSWEU).

The NTTS Conference

- 04.03. CSP priekšniece A. Žigure piedalās ANO Statistikas komisijas 50. sesijā Njujorkā, ASV.
- Ieviesta jauna saziņas forma ar datu sniedzējiem tiešsaistē (čats) Elektroniskajā datu vākšanas sistēmā (EDV).
- Dalība otrajā Eiropas Lieldatu hakatonā Briselē, kur komandas no dažādām ES dalībvalstīm sacenšas savā starpā un izstrādā riku (piemēram, mobilā vai tīmekļa lietotne), ar kura palīdzību iespējams risināt kādu iepriekš definētu oficiālās statistikas problēmu.
- 12.–14.03. CSP eksperti piedalās NTTS (*New Techniques and Technologies for Statistics*) konferencē, ko rīko *Eurostat* katru otro gadu Konferences tēmas galvenokārt ir par inovatīvu metožu un tehnoloģiju izmantošanu oficiālajā statistikā.
- CSP eksperti uzstājas ar prezentāciju par rezultātiem un tendencēm tirdzniecības statistikā Latvijas Tirgotāju asociācijas Padomes sēdē.
- 20.–22.03. notiek *Eurostat* informācijas vizīte Latvijā par NKI datiem un

2019. gada notikumu kalendārs

NKI avotu un metožu aprakstu.

- 22.03. CSP priekšniece A. Žīgure piedalās Eiropas Statistikas sistēmas Partnerības grupas 71. sanāksmē Kopenhāgenā, Dānijā.
- 26.–27.03. notiek Baltijas valstu seminārs par Statistikas datu vākšanu un apstrādi uzņēmumu statistikā. Piedalās pārstāvji no Igaunijas un Lietuvas statistikas, kā arī reģionālo centru vadītāji no Kuldīgas un Valmieras. Dalāmies ar informāciju par attīstību un modernizāciju datu vākšanā un apstrādē. Diskutējam par jautājumiem, kā uzlabot sadarbību ar respondentiem, kā veicināt efektīvāku datu iegūšanu un apstrādi, modernizējot sistēmas, procesus un attīstot darbinieku kompetences un prasmes.
- 27.–28.03. IPA 2015 (*Instrument for Pre-accession Assistance*) daudzpusējās sadarbības statistikas jomā programmas ietvaros (ES finansiāla un tehniska atbalsta sniegšana paplašināšanās valstīm reformu, tai skaitā statistikas jomā, īstenošanā), mācību vizīte CSP par uzņēmējdarbības īstermiņa statistikas ražošanu, kurā piedalījās pārstāvji no Albānijas, Bosnijas un Hercegovinas, Kosovas un Ziemeļmaķedonijas statistikas iestādēm. Dalībnieki tika iepazīstināti ar ISDAVS sistēmu, Statistikas uzņēmumu reģistru (SUR) un to, kā šī sistēma un informācija no SUR tiek izmantota īstermiņa statistikas ražošanā.
- 28.03. Statistikas Padomei prezentēts Klientu apkalpošanas centrs.
- 29.03. Ekonomikas ministrijas rīkotajā uzņēmējiem atsaucīgāko iestāžu apbalvošanas pasākumā CSP saņēma apbalvojumus divās no kopumā sešām nominācijām – "Uzņēmēju izvēle" un "Informācijas sniegšanas un konsultēšanas līderis".

Aprīlis

- 08.–09.04. Luksemburgā CSP eksperte ārkārtas Cenu statistikas darba grupas sanāksmē aktīvi piedalās diskusijā un sniedz priekšlikumus jaunā Saskaņotā patēriņa cenu indeksa, Mājokļu cenu indeksa un īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa īstenošanas akta teksta uzlabošanā.
- 08.–10.04. notiek ikgadējā Baltijas valstu statistikas iestāžu sadarbības vadības sanāksme Rīgā.

Maijs

- 15.05. CSP priekšniece A. Žīgure piedalās ESS nacionālo statistikas iestāžu vadītāju seminārā par sadarbīgo ekonomiku Luksemburgā.

2019. gada notikumu kalendārs

- ES dalībvalstu nacionālo statistikas iestāžu vadītāju diskusija par politiskajām dimensijām pieaugošajā sadarbīgajā ekonomikā.
- 16.05. CSP priekšniece A. Žīgure piedalās Eiropas Statistikas sistēmas komitejas 40. sanāksmē Luksemburgā. Sanāksmē balsots par vienu komitoloģijas jautājumu un diskusijas par aktuāliem ESS jautājumiem.
- 21.–22.05. notiek Baltijas valstu statistikas iestāžu sanāksme par ārējās tirdzniecības statistikas jautājumiem Viljā, Lietuvā.
- Notiek ikgadējais datu vākšanas seminārs, kurā piedalās reģionu centru vadītāji, to vietnieki, vecākie referenti un Statistikas datu apstrādes departamenta daļu vadītāji un to vietnieki. Semināra mērķis ir uzlabot datu vākšanas un apstrādes darba efektivitāti, dalīties pieredzē un pārņemt labāko praksi.
- CSP eksperti piedalās Latvijas platforma attīstības sabiedrībai (LAPAS) rīkotajās Ciparu brokastīs, lai runātu ilgtspējīgas attīstības mērķus
- 28.–29.05. CSP pārstāvis piedalās Ziemeļvalstu seminārā par Biznesa pakalpojumu cenu indeksa un Ražotāju cenu indeksa rūpniecībā statistikas jautājumiem Stokholmā.

Jūnijs

- 03.–04.06. CSP pārstāvis piedalās *Eurostat* seminārā par nekustamo īpašumu statistikas jautājumiem, kurā prezentē pētījuma rezultātus attiecībā uz Mājokļu cenu indeksa detalizētāku/papildu griezumu apkopošanas iespējām.
- CSP priekšnieka vietnieks Kaspars Misāns 06.–07.06. piedalījās *Eurostat* Vīzijas 2020 ieviešanas darba grupas sanāksmē Lisabonā, Portugālē
- 13.–14.06. CSP priekšniece A. Žīgure piedalās augsta līmeņa seminārā nacionālo statistikas iestāžu vadītājiem "Eiropas Statistikas sistēmas prioritāšu noteikšana" Krakovā, Polijā. Seminārs organizēts sasaistē ar nākamo Eiropas statistikas programmas plānošanas periodu 2021.–2027. gadam, kas dod iespēju atjaunot diskusijas par ilgtspējīgiem prioritāšu noteikšanas kritērijiem un mehānismiem, ķemot vērā arvien pieaugošās datu lietotāju prasības.
- 16.–20.06. CSP eksperti piedalās 5. Baltijas–Ziemeļvalstu apsekojumu statistikas konferencē. Konferences mērķis ir prezentēt apsekojumu statistikas teorijas attīstību, metodoloģiju un lietojumu plašā nozīmē.

2019. gada notikumu kalendārs

- Ekonomikas ministrijas pārstāvjiem prezentēts materiāls par administratīvo datu lietošanu tirdzniecības un pakalpojumu īstermiņa statistikā, kurā parādīts pašreizējais progress šai jomā, analizēta plašākas administratīvo datu lietošanas potenciālā ietekme uz rezultātu kvalitāti.
- 24.–25.06. CSP priekšniece A. Žīgure piedalās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Statistikas un statistikas politikas komitejas (SSPK) 16. sanāksmē Parīzē, Francijā.
- Uzsākta dalība *Eurostat* divu speciālo darba grupu sanāksmēs par "IKT lietošanu mājsaimniecībās un iedzīvotāju vidū", kā arī par "IKT lietošanu un e-komerciju uzņēmumos". Iepriekš CSP pārstāvji nav piedalījušies šī līmeņa darba grupās IKT statistikas jomā.
- 26.–27.06. CSP eksperte Tbilisi, Gruzijā, piedalās *Eurostat* organizētā seminārā Austrumu partnerības valstīm par administratīvo datu izmantošanu sociālajā statistikā (tai skaitā tautas skaitīšanā) un apsekojumu metodoloģiju.
- 26.–28.06. CSP priekšniece A. Žīgure piedalās ANO EEK Eiropas Statistiku konferences 67. sesijā Parīzē, Francijā. Konferences tēmas: pieeja jauniem datu avotiem un Nacionālo statistikas iestāžu jaunā loma.

Jūlijs

- 01.–02.07. CSP eksperts piedalās Eiropas Savienības Sezonālās koriģēšanas izcilības centra projekta hakatonā, kura mērķis ir uzlabot un papildināt R programmas pakotni RJDemetra.
- 02.–03.07. CSP pārstāvis piedalās OECD un *Eurostat* sanāksmē par cenu un apjomu rādītāju apkopošanu digitālajā pasaulē.
- 08.–09.07. CSP pārstāvji dodas pieredzes apmaiņas vizītē uz Belģijas statistikas pārvaldi Briselē par Pirktpējas paritāšu programmas jautājumiem.
- 28.–29.07. CSP piedalās sarunu festivālā "Lampa".

Augusts

- 18.–23.08. CSP eksperte piedalās Starptautiskā statistikas institūta 62. pasaules statistikas kongresā (*62nd ISI World Statistics Congress 2019*) Kualalumpurā, Malaizijā, kur skatīti jautājumi, kas saistīti ar izaicinājumiem, ar kuriem saskaras statistikas iestādes mūsdienās, tai skaitā sociālās statistikas jomā – jaunu datu pieprasījums, jauni datu

2019. gada notikumu kalendārs

avoti (piemēram, lieldati), to meklējumi un lietošana, apstrāde, atbildētības samazināšanās mājsaimniecību aptaujās, tautas skaitišana u.c.

CSP priekšniece
A. Žīgure atklāj konferenci
"Ar skatu nākotnē – statistika
modernai sabiedrībai"

- 30.08. notiek Zinātniskā konference "Ar skatu nākotnē – statistika modernai sabiedrībai".

Septembris

- 01.09. CSP aprit 100 gadi, kopš dibināta iestāde.
- 06.09. CSP priekšniece A. Žīgure piedalās Eiropas Statistikas sistēmas Partnerības grupas 72. sanāksmē Kopenhāgenā, Dānijā.
- Notiek Respondentu apmierinātības aptauja. Aptaujas rezultāti liecina, ka aptuveni 50 % respondentu ir sazinājušies ar Pārvaldes darbiniekiem pa tālruni, e-pastu vai tiešsaistes tērzētavā (čats), no tiem 90 % pilnībā piekrita, ka darbinieki ir laipni un pieklājīgi, atsaucīgi, ieinteresēti, risinot jautājumus, rīkojas profesionāli un ir zinoši.
- 11.09. Latvijas Tirgotāju asociācijas valdes sēdē prezentēts materiāls par administratīvo datu lietošanu tirdzniecības un pakalpojumu īstermiņa statistikā, kurā parādīts pašreizējais progress šai jomā, analizēta plašākas administratīvo datu lietošanas potenciālā ietekme uz rezultātu kvalitāti.
- Iniciatīvas "Ierēdnis ēno uzņēmēju" ietvaros Statistikas datu apstrādes departamenta direktore Ramona Skakunova ar "Swedbank" ekspertiem pārrunāja bankas sniegtos pārskatus CSP par uzņēmuma vietējās darbības veida vienībām un darba samaksas struktūru.
- CSP pārstāvji piedalās Eiropas Starptautisko salīdzinājumu programmas II grupas valstu sanāksmē par Pirkspējas paritātes aprēķiniem Vīnē.
- CSP eksperte piedalās *Eurostat* speciālās darba grupas sanāksmē par sadarbības ekonomikas mērišanu un tūrisma statistiku, kurā dalījās ar savu pieredzi par nakstītīgu rezervēšanas platformu datu izmantošanu statistikas vajadzībām un iesaistījās projekta vadības grupā, kas attīstīs jaunu datu avotu izmantošanu *Eurostat* vajadzībām.
- Aprēķināts un nosūtīts *Eurostat* jauns rādītājs "Vairumtirdzniecības apgrozījuma indeksi salīdzināmajās cenās". Publicēšana CSP tīmekļa vietnē tiks uzsākta 2020. gada februārī.
- 30.09.–03.10. CSP pārstāvis piedalās 34. Vorburgas grupas sanāksmē pakalpojumu statistikā Parīzē, Francijā.

2019. gada notikumu kalendārs

Oktobris

- 2019.gada 4. oktobrī CSP sadarbībā ar ES māju organizēja atsevišķu videokonferenci ar EK Tulkosanas ģenerāldirektorāta pārstāvjiem Luksemburgā, lai stāstītu par ES tiesību aktu latviešu valodas korektāku tulkojumu nozīmi CSP darbā ar datu sniedzējiem.
- 08.–09.10. CSP ekspertu grupa piedalās Polijas-Somijas-Latvijas kopīgi organizētajā *Eurostat* seminārā par lauksaimniecības statistikas modernizāciju Olštinā, Polijā. CSP pārstāvji sniedz divas prezentācijas un vada sesiju par lauku saimniecību statistisko reģistru attīstību.
- 22.–23.10. CSP notiek Baltijas valstu seminārs par cenu statistikas jautājumiem.
- 28.10. CSP pārstāvē uzstājas Latvijas Statistiķu asociācijā ar Eiropas statistikas dienai veltītu lasījumu par Eiropas Statistikas prakses kodeksa prasību ievērošanu statistikas iestādēs, kas nodrošina Eiropas statistiku.

Novembris

- 12.–15.11. CSP eksperte Kijevā, Ukrainā, piedalās *Eurostat* organizētā seminārā Austrumu partnerības valstīm par administratīvo datu izmantošanu sociālajā statistikā, tai skaitā tautas skaitīšanā, un apsekojumu metodoloģiju.
- Laikraksta "Dienas Bizness" rīkotajā Latvijas lielāko uzņēmumu TOP 500 apbalvošanas ceremonijā Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece Aija Žīgure VAS "Latvijas Dzelzceļš" pasniedza ikgadējo CSP speciālbalvu par teicamu sadarbību kvalitatīvas statistikas nodrošināšanā.
- Notiek ikgadējā darbinieku apmierinātības aptauja (elektroniskā formā) ar mērķi pilnveidot datu vākšanas un apstrādes procesu, kā arī sadarbību starp statistiķiem, respondentiem un veidlapu vadītājiem
- 25.–26.11. CSP pārstāvji Latvijas delegācijas sastāvā tiekas ar Norvēģijas finanšu instrumenta projekta "Klimata pārmaiņa politikas integrēšana reģionālajās un nozaru politikās" Norvēģijas puses partneriem Oslo, Norvēģijā. Tikšanās laikā vienojās par sadarbību projekta īstenošanā 2020.–2023. gadā.

Decembris

- 02.–04.12. notiek *Eurostat*, Eiropas Komisijas Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāta (DG ECFIN) un Eiropas Centrālās bankas

CSP Priekšniece **A. Žīgure**
pasniedz ikgadējo specbalvu

2019. gada notikumu kalendārs

pārstāvju dialogvizīte Latvijā par valsts budžeta deficīta un valsts parāda notifikācijas jautājumiem.

- Ekonomikas ministrijas rīkotajā uzņēmējiem atsaucīgāko iestāžu apbalvošanas pasākumā Centrālā statistikas pārvalde saņem apbalvojumu "Lideris klientorientētā apkalpošanā".
- 09.10.12. CSP priekšiece A. Žīgure piedalās Eiropas Statistikas sistēmas Partnerības grupas 73. sanāksmē Kopenhāgenā, Dānijā. Sanāksmes mērķis: apspriest Eiropas Statistikas sistēmas aktuālos jautājumus, tādus kā ESS prioritāšu noteikšana; Eiropas statistikas programmas (ESP) daudzgadu plāns, ESS Vīzijas 2020. gadam ieviešana u.c.
- 10.-11.12. CSP eksperts piedalās Eurostat organizētā seminārā Minskā, Baltkrievijā, Austrumu partnerības valstīm par majsaimniecību apsekojumu metodoloģiju, t.sk. EU-SILC apsekojuma organizāciju.
- 10.-12.12. CSP uzņem Kosovas statistikas delegāciju tās vadītāja Isa Krasniki vadībā, lai dalītos CSP pieredzē par nacionālās statistikas sistēmas koordinēšanu, statistikas likumdošanas bāzes izstrādi, kvalitātes prasību nodrošināšanu oficiālajā statistikā, kā arī par IT infrastruktūras izstrādi un attīstību.
- Statistikas iestāžu saprašanās memorandam par sadarbību Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas ieviešanā pievienojas Agroresursu un ekonomikas institūts.

CSP PRIORITĀRIE UZDEVUMI UN REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI 2019. GADĀ

CSP prioritārie uzdevumi un rezultatīvie rādītāji 2019. gadā

2019. gada CSP galvenās aktivitātes ir saistītas ar CSP darbības stratēģijā noteiktā stratēģiskā mērķa – modernizēt oficiālās statistikas nodrošināšanu, ieviešot e-risinājumus, attīstīt metodoloģiju un paaugstināt atbilstības vispārējām kvalitātes prasībām līmeni par 5 % –, kā arī apstiprināto prioritāšu un veicamo uzdevumu izpildi.

Galvenie pārskata perioda pasākumi, kas sekmēja CSP mērķu sasniegšanu:

- nodrošināta *Oficiālās statistikas programmā 2019.-2021. gadam* noteiktā oficiālā statistika savas kompetences ietvaros;
- attīstīta datu pieejamība un paaugstināta statistikas pievienotā vērtība: izstrādāti inovatīvi statistikas produkti, izveidojot ģeotelpisku datu publicēšanas rīku, kurā publicēti ekonomisko aktivitāti raksturojoši rādītāji teritoriālā līmenī u.c. dati;
- ieviesti pasākumi publiski pieejamās informācijas kvalitātes pilnveidošanai, nodrošinot un uzturot atgriezenisko saiti ar uzņēmējiem, nacionālo kontu sistēmas rādītāju galvenajiem lietotājiem un citiem oficiālās statistikas lietotājiem;
- izveidoti interaktīvi risinājumi, kuru mērķis ir uzlabot tematiskas statistikas pieejamību un uztveramību;
- veikti uzlabojumi izglītojošās statistikas publicēšanā – pilnveidots tīmekļvietnes *Skolēnu stūrītis* sadarbībā ar pedagoģiem;
- nodrošinātas statistikas ražotāju un lietotāju intereses *Oficiālās statistikas portāla* izstrādes procesā;
- veikta *Statistikas likumā* noteiktās oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas attīstības procesu koordinēšana un nodrošināta Eiropas statistikas izstrādes, sagatavošanas un izplatīšanas darbība;
- pilnveidota sadarbība ar respondentiem, principa "Konsultē vispirms" ietvaros ieviestas klientu konsultācijas tiešsaistē EDV sistēmā, nodrošināta plašāku administratīvo datu lietošana oficiālās statistikas nodrošināšanā un respondentu sloga mazināšanā;
- noslēgtas jaunas starpresoru vienošanās par informācijas apmaiņu ar LDC, LAD, PMLP, lai mazinātu respondentu slogu un novērstu iesniedzamās statistiskās informācijas dublēšanos, kā arī turpināts darbs pie administratīvo datu kvalitātes novērtēšanas sistēmas;

CSP prioritārie uzdevumi un rezultatīvie rādītāji 2019. gadā

- ieviesta statistikas vienība "uzņēmums" uzņēmējdarbības strukturālajā statistikā saskaņā ar izstrādāto pasākumu plānu;
- nodrošināta pasākumu plāna izpilde tautas skaitīšanas sagatavošanai;
- veikts zinātņu doktoru apsekojums Eiropas Sociālā fonda projektā "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos";
- īstenoti statistikas ieguves, apstrādes, analīzes un izplatīšanas attīstības projekti, sagatavoti noslēguma ziņojumi *Eurostat* par īstenotajiem projektiem;
- veikts CSP modernizācijas process, sākta projekta "Ārējās tirdzniecības statistikas datu apstrādes sistēma" izstrāde;
- ieviestas infrastruktūras vajadzībām atbilstošas iekārtas, kas nodrošina CSP darbības nepārtrauktību, lai ievērotu informācijas aizsardzības prasības nacionālā un ESS griezumā;
- ieviesti inovatīvi risinājumi, lai paaugstinātu darba efektivitāti un optimizētu CSP resursu pārvaldību;
- īstenota aktīva starptautiskā sadarbība.

CSP prioritārie uzdevumi un rezultatīvie rādītāji 2019. gadā

Rezultatīvais rādītājs	2018. gadā faktiski	2019. gadā	
		Plānots	Faktiski
Publicēti statistiskie rādītāji interneta datubāzēs (<i>milj. rādītāju</i>)	1 556	1 525	1 637
Izstrādāta un aktualizēta <i>Oficiālās statistikas programma</i> vidējam termiņam (<i>skaits</i>)	1	1	1
Sasniegts Latvijas iestāžu, kas ražo Eiropas statistiku, atbilstības līmenis Eiropas Statistikas prakses kodeksa prasībām 2019.gadā (atbilstības līmenis %)	84	89	90
Nodrošināti inovatīvi statistikas produkti, specifiskam mērķim veidoti inovatīvi statistikas publicēšanas risinājumi, ģeotelpiskā statistika (<i>skaits</i>)	1	1	1
Īstenoti statistikas ieguvēs, apstrādes, analīzes un izplatīšanas attīstības projekti, sagatavoti noslēguma ziņojumi <i>Eurostat</i> par īstenotajiem projektiem (<i>skaits</i>)	16	15	15
Nodrošināta e-pārskatu iesniegšana (e-pārskatu sistēmā iesniegto pārskatu īpatsvars, procentos)	93	93	93
Veikti uzlabojumi izglītojošās statistikas publicēšanā - pilnveidots tīmekļvietnes Skolēnu stūrītis (regulāras, no komunikācijas ar pedagoģiem izrietošas, aktivitātes)	10	4	11
Datu noliktavas ietvaros integrēti datu veidi (<i>skaits</i>)	20	22	63
Iegūta starptautiski salīdzināma informācija par zinātņu doktoriem Latvijā (aptaujāto personu skaits)	x	1 500	1 500

STATISTIKAS DIMENSIJAS

Statistikas dimensijas

Statistikas nodrošināšana

Attīstot jaunu metodoloģiju izstrādi un aktivizējot dalību Eiropas statistikas sistēmas attīstības procesos, regulāri uzraudzīta jaunu prasību ieviešana, kas saistīta ar uzņēmējdarbības statistikas ietvarregulu un uzņēmumu datu ieguves pilnveidi. Viens no nozīmīgākajiem darbiem uzņēmumu statistikas datu ieguves pilnveidē aizvadītajā gadā bija saistīts ar respondentu noslodzes mazināšanu un administratīvo prasību vienkāršošanu, vienlaikus saglabājot datu kvalitāti.

2019. gadā veikta īstermiņa statistikas prasību nodrošināšanas procesa izvērtēšana un analīze, lai samazinātu uzņēmumu slogu statistisko pārskatu par apgrozījumu iesniegšanā, izmantojot jau citos statistikas pārskatos iesniegto informāciju un administratīvos datus, kā arī lai nodrošinātu konjunktūras apsekojuma mazumtirdzniecībā, automobiļu tirdzniecībā un remontā izlases pārskatīšanu, samazinot respondentu skaitu.

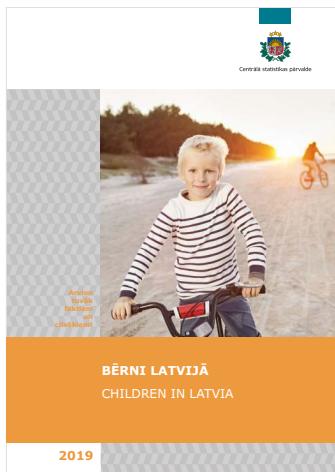
Lai nodrošinātu jaunas statistiskās informācijas ieguvi, efektīvāku datu iesniegšanu, mazinātu iesniedzamās informācijas apjomu un datu iesniegšanai patērēto laiku, uzņēmumu veidlapu vērtēšanas darba grupa gada laikā veica uzņēmumu pārskatu veidlapu izvērtēšanu – izskatīta 1 jauna veidlapa un veikti 18 veidlapi grožījumi. Veidlapu izskatīšanas laikā ierosināti 158 ieteikumi nepieciešamajiem uzlabojumiem un precīzējumiem. Darba grupas darba efektivitātes uzlabošanai tika izstrādāta jauna veidlapi vērtēšanas anketa, atjauninot un precīzējot vērtēšanas kritērijus.

Sociālās statistikas departamenta galvenā prioritāte pārskata gadā bija 2021. gada tautas skaitīšanas organizēšana, kas pirmo reizi tiks veikta, izmantojot tikai administratīvos datus. Sagatavota tautas skaitīšanas testa datubāze ar demogrāfijas, ģimenes, mājsaimniecību un mājokļu rādītājiem 01.01.2018. un 01.01.2019. Kā arī 2019. gada 10. decembrī apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 588 "Noteikumi par 2021. gada tautas skaitīšanas un mājokļu skaitīšanas programmu". Uzsākts darbs, lai pilnveidotu iedzīvotāju skaita novērtēšanas metodoloģiju.

Pērn pēc Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) pasūtījuma ESF projekta "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos" ietvaros ir pabeigts darbs pie "Zinātņu doktoru tālākās karjeras apsekojuma" ieviešanas. Projekta ietvaros tika veikta personu aptauja.

Izstrādāta augstskolu absolventu monitoringa metodoloģija un sagatavoti dati par 2017. gada augstskolu absolventiem.

Sadarbojoties ar Latvijas Universitāti, ESF projekta "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi" ietvaros pabeigta datu apkopošana pētījumam "Latvijas iedzīvotāju kardiovaskulāro un citu

Statistikas dimensijas

neinfekcijas slimību riska faktoru šķērsgriezuma pētījums".

Turpinot aktīvu darbu pie būvniecības modeļu izvērtēšanas, 2019. gadā VAS "Latvijas Valsts ceļi" eksperti Ražotāju cenu indeksu daļas rīcībā nodeva jaunu projektu būvmodelim "Ceļš". Ievērojot iepriekš sniegtās rekomendācijas, tika saņemti 8 jauni unificētie būvmodelji, ko izstrādāja augstākās kategorijas sertificēts būveksperts. Katrs modelis satur noteiktus būvmateriālu, darbaspēka un celtniecības tehnikas izlētojuma apjomus, kas tiks izmantoti Būvniecības izmaksu indeksa (BII) aprēķinos, sākot ar 2020. gadu. 2020. gadā turpināsies vēl trīs būvmodeļu atjaunošana – "Tilts", "Privātmājas uzturēšana" un "Daudzdzīvokļu mājas uzturēšana".

Statistikas datu pieejamības attīstība

Attīstības projektu ietvaros tūrisma statistikā tika veikti eksperimentālās statistikas projekti jaunu datu avotu izmantošanā no *tax-free* pirkumu deklarācijām, biļešu un starptautiskajām naktsmītņu rezervācijas platformām, un saņemti dati no šīm platformām. Pamatojoties uz šo datu analīzi, tiks sagatavota precīzāka statistika, īpaši par kultūras tūrisma izdevumiem un dzīvokļa naktsmītņu izmantošanu.

Lai paplašinātu administratīvajos datu avotos pieejamās informācijas izmantošanu, veikti pasākumi, kas 2020. gadā ļaus iegūt datus par būvatļaujām, ēku pieņemšanu ekspluatācijā no Būvniecības informācijas sistēmas (BIS), tādējādi pilnībā atceļot ceturkšņa pārskatu "Pārskats par būvatļaujām un ēku pieņemšanu ekspluatācijā" (1-BA)(120 respondenti – būvvaldes).

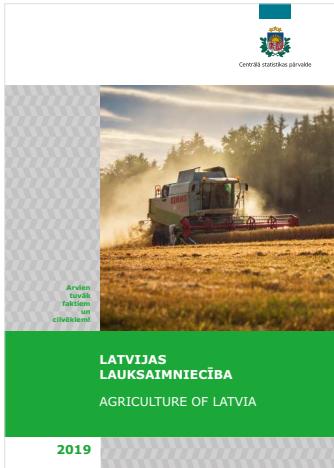
Paplašinot sadarbību ar datu lietotājiem un respondentiem, tika sniepta informācija par statistikas datu ieguves aktualitātēm un administratīvo datu lietošanu dažādos forumos. 2019. gadā rīkotas tikšanās ar tautsaimniecības nozaru asociāciju un atbildīgo institūciju pārstāvjiem. Latvijas Tirdzniecības asociācijas padomes sēdē prezentēta informācija par darba rezultātiem un tendencēm tirdzniecības statistikā, jemta dalība VARAM rīkotajā reģionālo partneru informatīvajā pasākumā "Digitālā nedēļa 2019" ar prezentāciju "Latvijas iedzīvotāju e-prasmes".

Datu lietotāji nodrošināti ar ievērojami plašāku informācijas klāstu – tagad CSP datubāzē ir pieejama informācija par PCI, SPCI un NNL SPCI līdz pat ECOICOP apakšklašu līmenim, kā arī palielināts pieejamo atsevišķu preču un pakalpojumu vidējo mazumtirdzniecības cenu skaits. Un, sākot ar septembri, Latvijas SPCI ātrais novērtējums (mēneša un gada pārmaiņas) ir pieejams *Eurostat* publikācijā.

Jaunas aktivitātes veiktas sociālās statistikas datu analīzes un publikāciju sagatavošanas jomā. Sadarbībā ar Lietuvas un Igaunijas statistikas pārvaldēm

Statistikas dimensijas

izstrādāta interaktīva publikācija "Sievietes un vīrieši Baltijas valstīs", kurā pētītas atšķirības starp vīriešu un sieviešu stāvokli sabiedrībā dažādos griezumos – demogrāfija, izglītība, nodarbinātība, vara un lēmumu pieņemšana, sociālā drošība, IT un tūrisms.

Izstrādāta arī sadaļa par dzimumlīdztiesību, kas latviešu un angļu valodā CSP tīmekļa vietnē piedāvā iepazīt dzimumu atšķirības izglītības, nodarbinātības, sociālās drošības, varas un veselības jomā. Līdzās datu avotiem pieejami analītiski apraksti par aktuālajām tendencēm dzimumlīdztiesībā Latvijā. Gada nogalē uzsākta kampaņa sociālajos tīklos #dzimumlīdztiesība.

CSP statistisko datu vākšanas, apstrādes un izplatīšanas informācijas sistēmu modernizācija

Lauksaimniecības statistikas modernizācijas ietvaros ir aktualizēta informācija Statistiskajā lauku saimniecību reģistrā par saimniecībām, kas nav ietvertas administratīvajos datu avotos, ko izmantos 2020. gada lauksaimniecības skaitīšanā un 2023. un 2026. gada lauksaimniecības integrētās statistikas apsekojumos. Veikti pamatdarbi statistiskās sistēmas izveidei graudaugu un eļļas augu bilanču aprēķinu nodrošināšanai un augu barības vielu bilanču aprēķināšanas vajadzībām atjaunināti 30 augkopības kultūru koeficienti.

Sadarbojoties ar Polijas un Somijas statistikas iestādēm, *Eurostat* konferencē "Lauksaimniecības statistikas modernizācija" (8–9.10.2019.) Olštinā, Polijā, sniegtas divas prezentācijas par Lauksaimniecības statistikas modernizāciju un Administratīvo datu avotu izmantošanu Latvijā un novadīta sesija "Statistisko Lauku saimniecību reģistru attīstība ES".

Lai nodrošinātu 2020. gada lauksaimniecības skaitīšanas sagatavošanu, izstrādāts un saskaņots ar interešu grupām skaitīšanas rādītāju saraksts, izvērtētas administratīvo datu avotu informācijas izmantošanas iespējas, sagatavots norises un komunikācijas plānus. Izstrādāts *Eurostat* granta projektu pieteikums "2020. gada integrētā lauku saimniecību statistika" un Ministru kabineta Informatīvā ziņojuma projekts "Par Eiropas Komisijas *Eurostat* grantu projektu finansējumu un lauksaimniecības skaitīšanām nepieciešamo līdzfinansējumu", kas apstiprināts *Eurostat* un Ministru kabinetā.

Centrālā statistikas pārvalde regulāri izvērtē datu lietotāju vajadzības un visus pieejamos administratīvos avotus, lai samazinātu uzņēmējiem slogu, kas rodas, aizpildot statistikas pārskatus. Sabiedrības informēšanai par iedzīvotāju aptaujām, skaidrojot datu ieguvi no respondentiem un administratīvo datu izmantošanu, CSP sagatavoja un publicēja infografiku "**Kā rodas statistika**".

Lai nodrošinātu dažādas iespējas sniegt atbildes aptaujās, veicinot atbildētību,

Statistikas dimensijas

2019. gadā aptauju "Latvijas iedzīvotāju atpūtas un darījuma braucieni" iespējams aizpildīt CSP tīmekļa vietnē.

Makroekonomiskās statistikas jomā īstenotas aktivitātes Eiropas kontu sistēmas (EKS 2010) prasību kvalitatīvai nodrošināšanai. Pastāvigi notiek modernizācijas un metodoloģijas attīstības pasākumi.

2019. gada augustā pabeigts darbs pie Eiropas Savienības iniciatīvu veidošanas programmas projekta "Pārveidotās un modernizētās "Intrastat" sistēmas ieviešana".

2019. gada oktobrī uzsākts darbs pie Eiropas Savienības iniciatīvu veidošanas programmas projekta "Intrastat spoguļstatistikas analīze starp Latviju un ES valstīm". Projekta ietvaros tiks atklātas, aprakstītas, analizētas lielākās ārējās tirdzniecības statistikas datu asimetrijas starp Latviju un Eiropas Savienības dalībvalstīm. Analīzes rezultātā tiks noskaidroti datu nesakritības cēloji un iespējas, kā tos novērst nākotnē. Šī projekta devums būs datu kvalitātes uzlabošana gan Latvijas, gan ES tirdzniecības statistikas datos.

2019. gada 13. novembrī uzsākts darbs pie Eiropas Savienības fonda projekta "Ārējās tirdzniecības statistikas datu apstrādes sistēma". Projekta ietvaros ir paredzēts izveidot jaunu ārējās tirdzniecības statistikas datu apstrādes sistēmu "VIESIS", kas sastāvēs no savstarpēji saistītiem moduļiem. Minētā sistēma nodrošinās efektīvāku, ātrdarbīgāku preču ārējās tirdzniecības statistikas nodrošināšanai nepieciešamo datu apstrādi, datu vākšanas, analīzes un izplatīšanas iespējas, ieskaitot mikrodatu sagatavošanu un nosūtīšanu par Eiropas Savienības iekšējās preču tirdzniecības eksportu. Optimizējot statistikas datu sagatavošanas procesus, sistēmā, kur tas iespējams un ir lietderīgi, tiks ietverta procesu un procedūru automatizācija, lai ietaupītu laiku uz regulāri veicamām darbībām.

2019. gada 30. decembrī pirmo reizi ir izplatīti fiskālā sektora datu kategorijas "Vispārējās valdības darījumi" dati atbilstoši SVF Speciālā datu izplatīšanas standarta Plus prasībām.

Turpināts darbs pie makroekonomiskās statistikas mainīgo revīziju datubāzes izveidošanas, paredzot to padarīt publiski pieejamu, kas līdz šim ir nodrošināts vien dažās ES dalībvalstīs.

Granta projekta ietvaros ir sagatavotas piedāvājuma-izlietojuma tabulas iepriekšējā gada cenās par 2015. un 2016. gadu. Nemot vērā, ka tas tiek darīts pirmoreiz Latvijas nacionālo kontu vēsturē, arī 2020. gadā tiks turpināts darbs pie nacionālās metodoloģijas uzlabošanas un pilnveidošanas.

2019. gadā, realizējot Cenu vākšanas un indeksu aprēķināšanas sistēmu, ir

Statistikas dimensijas

veikts planšetdatoru iepirkums. Cenu reģistratori, izmantojot planšetdatorus un speciāli izstrādāto programmatūru, **veiks datu ievadi tiešsaistes režīmā**, bet vietās, kur nav pieejams interneta savienojums, – bezsaistē. Dati nonāk centrālajā datubāzē, un tie ir pieejami datu tālākai apstrādei. Šāda pieeja uzlabos produktivitāti, izvairoties no dublējošas darbības. Iepriekš cenas tika reģistrētas, izmantojot "Pen and Paper" principu, kur savāktos datus vajadzēja ievadīt programmā, kur varēja veikt datu integritātes pārbaudi. Pašreiz, izmantojot jaunu datu ievades programmatūru, datu ievades kontrole tiek veikta uzreiz pēc datu ievades.

Arvien vairāk CSP orientējas uz savu klientu – uzņēmumu, kam jāsniedz statistikas pārskati. Zvanu centrs sniedz iespēju operatīvāk atbildēt uz respondentiem aktuāliem jautājumiem un nodrošināt, ka katrs saņem nepieciešamo konsultāciju jau pēc pirmā zvana. Pilnveidojot uz pakalpojumiem orientētu klientu apkalpošanas kultūru, 2019. gadā notika intensīva komunikācija ar respondentiem par pārskatu iesniegšanas nepieciešamību, par respondentu iekļaušanu apsekojumos, par termiņu pagarinājumiem, sniegtas atbildes uz respondentu vēstulēm par atteikšanos iesniegt pārskatus. Pērnā gada laikā izskatīti un apstrādāti 8 797 elektroniskās datu vākšanas sistēmas (e-pārskats) lietotāju reģistrēšanās pieteikumi, no tiem 3 514 tika apstrādāti automātiski. 2019. gadā fiksēti 22 548 ienākošie un izejošie zvani uz konsultatīvo tālruni, izskatītas un veiktas atbildes uz 7 708 iesūtītajām e-pasta vēstulēm ar respondentu jautājumiem, kā arī 380 pieslēgumi tiešsaistes tērzētavā (čats), kur saziņas kvalitāte čatā vidēji novērtēta ar rezultātu 8,53 deviņu ballu sistēmā. Statistikas uzņēmumu reģistrā veiktas izmaiņas 10 448 uzņēmumiem. Izmaksu ekonomijas nolūkos sarakste ar respondentiem par pārskatu iesniegšanu notiek elektroniski, nosūtot standartizētas atgādinājuma vēstules. Vēstuļu izsūtīšanas process ir automatizēts, izmantojot ISDAVS iespējas.

CSP turpina īstenot "**Konsultē vispirms**" principu labāku rezultātu sasniegšanai un sadarbības pilnveidošanai ar respondentiem. **CSP veido elastīgu uz klientu orientētu sadarbību, veicinot maksimāli individuālu pieeju un operatīvu komunikāciju. Sadarbības formas ar respondentiem pastāvīgi pilnveidojas, un svarīgi ir rast iespējas samazināt uzņēmēju noslodzi, bet vienlaikus iegūt augstas kvalitātes statistikas datus. Šajā procesā nozīmīgs ieguldījums ir "Konsultē vispirms" principa darbībai.**

CSP priekšniece **Aija Žīgure**
saņem apbalvojumu
"Uzņēmēju izvēle"

Izvērtējot gada laikā paveikto principa "Konsultē vispirms" ieviešanā – apkalpošanas, sadarbības, zināšanu, darba efektivitātes pilnveidošanā un sistēmas un vides uzlabošanā – jāsecina, ka par CSP veiksmes stāstu ir uzskatāma klientu apkalpošana *Anywhere365* sistēmā. Efektīvākai komunikācijai ar respondentiem Klientu centrā ieviesta tiešsaistes sarakste (čats), kas darbojas no 2019. gada 1. ceturkšņa.

Statistikas dimensijas

CSP 4. decembrī par 2019. gada "Konsultē vispirms" rezultātu novērtējumiem saņēma apbalvojumu nominācijā "Lideris klientorientētā apkalpošanā". Kā norāda #konsultēvispirms iniciatore Ekonomikas ministrija, aptaujātie atzinuši, ka CSP savu darbu veic profesionāli, laipni un atsaucīgi. CSP izstrādājusi un veiksmīgi ieviesusi principus darbinieku saskarsmei ar klientiem un darbinieku kompetences novērtēšanai. CSP arī regulāri veic klientu apmierinātības aptaujas, lai uzlabotu savu sniegumu.

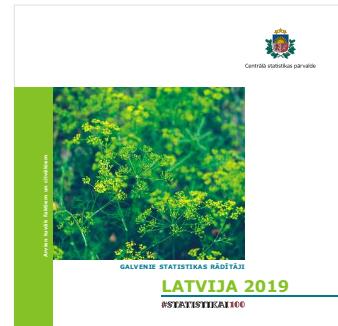
29. martā Ekonomikas ministrijas rīkotajā uzņēmējiem atsaucīgāko iestāžu apbalvošanas pasākumā CSP saņēma apbalvojumus divās no kopumā sešām nominācijām – "Uzņēmēju izvēle" un "Informācijas sniegšanas un konsultēšanas līderis". "Uzņēmēju izvēle" novērtējuma ietvaros aptaujātie uzņēmēji no 22 vērtētajām iestādēm visaugstāk novērtējuši sadarbību ar Centrālo statistikas pārvaldi. Savukārt nominācija "Informācijas sniegšanas un konsultēšanas līderis" izceļ uz klientiem orientētas iestādes darbību – izcilību informācijas sniegšanā un konsultēšanā.

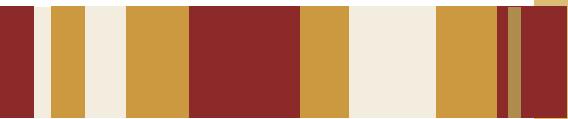
Oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas koordinācija valstī

Īstenota oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas vadošās iestādes funkcija: darbojas Statistikas padome, veiktas aktivitātes, lai novērtētu Latvijas statistikas iestāžu, kas ražo Eiropas statistiku, atbilstību Eiropas statistikas Prakses kodeksa prasībām. CSP īsteno kontaktpunkta funkcijas Eiropas oficiālās statistikas jautājumos, uztur aktuālu Latvijas iestāžu, kas ražo Eiropas statistiku (ONAs), sarakstu.

Pārskata periodā ir izpildīti visi CSP kompetencē esošie *Oficiālās statistikas programmas 2019.–2021. gadam* darbi saskaņā ar Darba plānu. OSP projekts sagatavots iesniegšanai MK, nosūtīts EM 14.11.2019. un OSP apstiprināta MK 17.12.2019. (MK noteikumi Nr. 644 "Oficiālās statistikas programma 2020.–2022. gadam").

2019. gada janvārī Statistikas iestāžu saprašanās memorandam par sadarbību Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas ieviešanā pievienojās vēl 2 statistikas iestādes (VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" un Valsts augu aizsardzības dienests). 2019. gada 20. decembrī Memorandam pievienojās arī Agroresursu un ekonomikas institūts, kas nebija to parakstījis, jo tika iecelts jauns vadītājs. Līdz ar to sasniegts plānotais, un Memorandu ir parakstījušas visas 8 statistikas iestādes, kas nodrošina oficiālo Eiropas statistiku. Savukārt decembrī Memorandu parakstīja arī Agroresursu un ekonomikas institūta jaunais vadītājs.

JAUNA REGULA UZŅĒMĒJDARBĪBAS STATISTIKAS VĀKŠANAS PROCESU UZLABOŠANAI

Jauna regula uzņēmējdarbības statistikas vākšanas procesu uzlabošanai

Līdz šim Eiropas uzņēmējdarbības statistikas apkopošanas sistēma bija sadrumstalota atsevišķās specifiskas jomas regulās, kas radīja neatbilstības savāktajos datos un nenodrošināja to ieguves efektivitāti.

Tādēļ, lai nodrošinātu saskapotību starp Eiropas uzņēmējdarbības statistikas jomām un atvieglotu statistikas procesu integrāciju, ir izstrādāts kopīgs tiesiskais regulējums¹, **kas nosaka jaunu pieejumu un savstarpēji integrētu procesu ieviešanu uzņēmējdarbības statistiskās informācijas nodrošināšanā un kas aptver** labākas kvalitātes ESS biznesa reģistrus, kopīgas definīcijas, apmaiņu ar identificējamu mikrodatu un integrētu datu struktūru, kā arī priekšnoteikumus racionalizēt statistikas sagatavošanas procesus, nodrošināt esošo datu avotu labāku izmantošanu un statistikas sloga samazināšanu respondentiem, kopīgus datu kvalitātes standartus, kas Jaus sasaistīt dažādu uzņēmējdarbības statistiku, padarot apkopoto informāciju vēl vērtīgāku.

Lai attīstītu **Statistikas uzņēmumu reģistrus (SUR)**, kā galveno informācijas avotu statistiskās informācijas analizei par uzņēmumu populāciju un uzņēmumu demogrāfiju, saiknes izveidei ar administratīviem datu avotiem, kā arī lai nodrošinātu savlaicīgas un ticamas informācijas pieejamību *EuroGroups* reģistrā (pamata infrastruktūra datu vākšanai un apkopošanai Eiropas uzņēmējdarbības statistikai), **Uzņēmumu statistikas departaments iesaistījās Eurostat organizētās Eiropas statistikas uzņēmumu reģistru sistēmas (turpmāk – ESBRS) izveides aktivitātēs** – Eiropas uzņēmējdarbības statistiskās informācijas apstrādes procesu pilnveidē un datu kvalitātes uzlabošanā, nodrošinot mikrodatu pieejamību un apmaiņu starp dalībvalstīm, piedalījās speciālajā darba grupā par ESBRS Biznesa arhitektūru, kā arī brīvprātīgi – metodoloģijas izstrādē, datu apstrādes cikla pārskatīšanā, datu apmaiņas testēšanā un ieteikumu sagatavošanā.

Respondentu sloga mazināšana

Pieņemot EUS regulu*, būtiska uzmanība pievērsta administratīvā sloga mazināšanai uzņēmējdarbībā, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

Sekojoši šiem ieteikumiem un turpinot iepriekšējos gados uzsākto darbu, 2019. gadā apkopoti un analizēti dati par administratīvo datu (no PVN deklarācijām) lietošanas pozitīvajiem un negatīvajiem aspektiem tirdzniecības un pakalpojumu īstermiņa statistikā.

* Reizēm šo regulu dēvē par FRIBS, bet biežāk EUS regula. Kāpēc? – FRIBS regulas nosaukums dominēja līdz brīdim, kamēr regulu izstrādāja un pieņēma. Tagad to visos dokumentos saīsināti sauc EUS regula – regula par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku (Regulation on European business statistics).

¹ 2019. gada 27. novembrī tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2152 par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā (turpmāk – EUS Regula)

Jauna regula uzņēmējdarbības statistikas vākšanas procesu uzlabošanai

Ar 2019. gadu būvniecības produkcijas indeksa aprēķins tika uzsākts pēc pilnveidotas metodoloģijas, **tādējādi uzlabojot gan datu kvalitāti, gan nodrošinot atbilstību EUS prasībām**. Līdz ar to izmaiņas tika veiktas arī statistikas veidlapā "Pārskats par uzņēmumu saviem spēkiem veikto būvniecību" (1-būvniecība), samazinot uzņēmumiem pieprasītās informācijas apjomu.

Īstermiņa būvniecības statistikā tika pārskatīti apsekojuma izlases izstrādes kritēriji, lai mazinātu mazo un vidējo būvniecības uzņēmumu noslodzi – izlases apjoms, kas ietver uzņēmumus ar nodarbināto skaitu mazāku par 20, tika samazināts par 200, savukārt uzņēmumu, ar nodarbināto skaitu mazāku par 5, būvdarbu apjomu novērtējums tika iegūts no administratīvajiem datiem (PVN dati).

Savukārt saražotās un realizētās rūpniecības produkcijas novērtējumam tiek izmantoti jau CSP apkopotie ārējās tirdzniecības statistikas dati, neprasot iesniegt pārskatus daļai uzņēmumu, kas eksportē vismaz 90 % no savas produkcijas. **Tādējādi 2019. gadā respondentu skaits tika samazināts par 9 %.**

Globalizācija

ESS noteiktās aktivitātes attiecībā uz globalizācijas rādītājiem USD nodrošina, regulāri sniedzot informāciju *EuroGroups* reģistrām un sadarbībā ar citiem departamentiem iesaistoties informācijas aktualizācijā par Eiropā nozīmīgiem multinacionāliem uzņēmumiem, informācijas uzturēšanā par Eiropā profilētiem uzņēmumiem, kā arī veicot ekonomiski nozīmīgu gadījumu ietekmes izvērtēšanu.

Lai izstrādātu jaunus statistiskos rādītājus uzņēmējdarbības globalizācijas novērtējumam, EUS regulā, statistikas par starptautiskām darbībām ietvaros, ir iekļauta jauna joma – "globālās vērtību ķedes" (GVC).

Aizvadītajā periodā tika aktīvi strādāts pie EUS regulas projekta izskatīšanas un izvērtēšanas, sniedzot ieteikumus par tajā iekļaujamajiem rādītājiem attiecībā uz ārvalstu kontrolējošajiem uzņēmumiem, lai nepalielinātu uzņēmumu administratīvo slogu.

Sadarbībā ar Igaunijas un Lietuvas statistikas iestādēm izstrādāts līgums par datu apmaiņu ārvalstu kontrolējošo uzņēmumu datu apkopošanas jomā un veikta eksperimentāla datu apmaiņa.

Jauni rādītāji

Lai novērtētu uzņēmumu ražīgumu, ir nepieciešams strukturētu uzņēmējdarbības statistiku nodrošināt pa darbības nozarēm. Arvien

Jauna regula uzņēmējdarbības statistikas vākšanas procesu uzlabošanai

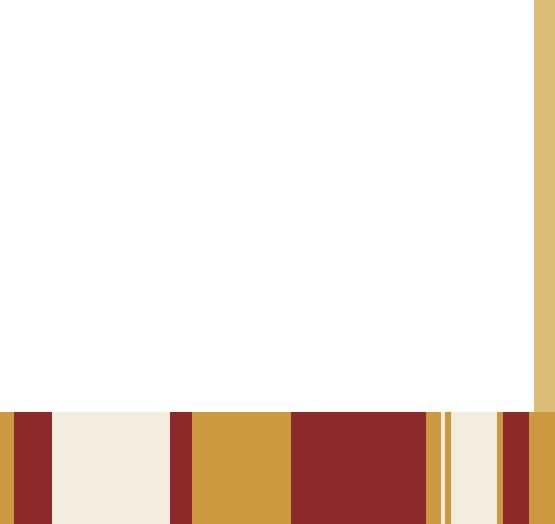
vairāk pieaug pieprasījums pēc statistikas par pakalpojumu nozari, kas ir mūsdienu ekonomikas dinamiskākā nozare, it īpaši attiecībā uz izaugsmes un darvietu veidošanas potenciālu. Lai nodrošinātu pakalpojumu sektora statistikas jomas attīstību, jau 2015. gadā tika realizēts granta projekts "Metodoloģijas pamatu izstrāde jaunajam pakalpojumu produkcijas rādītājam" ieviešot **pakalpojumu apgrozījuma indeksa periodiskumu – mēnesis** (ceturkšņa vietā).

2018. gada nogalē tika uzsākts darbs pie granta projekta "Jaunu tirdzniecības un pakalpojumu statistikas rādītāju nodrošināšana un īstermiņa statistikas kvalitātes uzlabošana". Šī projekta ietvaros 2019. gada janvārī uzsākta nozares "Automobilu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts" **mēneša apgrozījuma ikmēneša indeksu** nosūtišana *Eurostat*.

Granta projekta ietvaros izstrādāta metodoloģija un veikti aprēķini jaunam rādītājam – **vairumtirdzniecības mēneša apgrozījuma indeksi salīdzināmajās cenās**. Šis rādītājs jau no 2019. gada septembra tiek regulāri nosūtiņi *Eurostat* un pieejams datu lietotājiem.

Nozīmīgs rādītājs, kas raksturo pakalpojumu sektoru, ir **pakalpojumu produkcijas indekss**. Darbi pie tā izstrādes un aprēķiniem veikti, sadarbojoties vairākām CSP struktūrvienībām.

Gatavojoties EUS regulas ieviešanai **ražotāju cenu indeksu jomā**, ir veikta ārējās tirdzniecības datu papildu izpēte un analīze saistībā ar importa cenu indeksu. Tāpat 2019. gadā turpinājās EUS regulas prasībām nepieciešamo jauno pakalpojumu nozaru Biznesa pakalpojumu cenu indeksu datu izpēte un eksperimentālie aprēķini.

GATAVOŠANĀS 2020. GADA LAUKSAIMNIECĪBAS SKAITIŠANAI

Gatavošanās 2020. gada lauksaimniecības skaitīšanai

Pirmā lauksaimniecības skaitīšana notika tieši pirms 100 gadiem – 1920. gadā – vienlaicīgi ar tautas skaitīšanu.

2020. gada lauksaimniecības skaitīšana (LS 2020) būs trešā atjaunotajā Latvijā (iepriekšējās notika 2001. un 2010. gadā).

LS 2020 paredzēts iegūt 288 rādītājus par apmēram 75 tūkst. lauku saimniecību, t.i.:

■ strukturālos pamatdatus:

- lauku saimniecības vispārīgs raksturojums,
- zemes izmantošana,
- lauksaimniecības dzīvnieku skaits,
- bioloģiskā lauksaimniecība;

■ moduļu datus:

- darbaspēks un cits algots darbs,
- lauku attīstība,
- dzīvnieku turēšana un kūtsmēslu apsaimniekošana.

LS 2020 informācijas ieguve notiks divos posmos: aprīlis–jūnijs un septembris-decembris. Pirmajā datu vākšanas posmā CSP veiks tikai elektronisko datu vākšanu, kuru paredzēts sākt 15. aprīlī, kad lauksaimnieki piesakās Lauku atbalsta dienestā (LAD) ES tiešajiem maksājumiem, vienlaicīgi aicināsim respondentus iesniegt LS 2020 informāciju CSP Elektroniskajā datu vākšanas (EDV) sistēmā e.csb.gov.lv. Datus par pārējām lauku saimniecībām paredzēts iegūt otrajā posmā no 28. septembra līdz 22. decembrim, kad paredzētas intervijas klātienē un telefonintervijas, kā arī turpināsies elektroniskā datu vākšana. Optimizējot datu ieguves metodes, kopumā EDV sistēmā ir paredzēts iegūt informāciju par 20 % respondentu (+ 19 % salīdzinājumā ar 2010. gadu), telefonintervijās – 20 % (+ 13 %) un klātienē apmēram 60 % (- 30 %) respondentu.

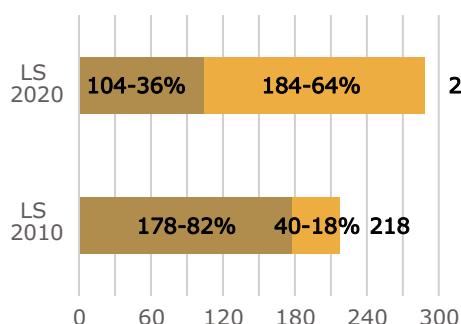
*prognoze

- Tiešās intervijas
- Telefonintervijas
- Pasts
- Internets

Gatavošanās 2020. gada lauksaimniecības skaitīšanai

Lai samazinātu respondentu noslodzi, lauksaimniecības skaitīšanā 64 % informācijas paredzēts iegūt no administratīvajiem datu avotiem (2010. gadā – 18 %):

Rādītāju skaits un informācijas avotu īpatsvars

- LAD Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas ES Tiešo maksājumu datubāze;
- LAD informācija par atbalstu lauku attīstībai;
- Lauksaimniecības datu centra (LDC) Lauksaimniecības dzīvnieku reģistrs;
- LDC Bioloģiskās lauksaimniecības informācijas sistēma;
- LDC Novietņu infrastruktūras reģistrs.

PAVEIKTIE PRIEKŠDARBI
2021. GADA
TAUTAS SKAITIŠANAI

Paveiktie priekšdarbi 2021. gada tautas skaitīšanai

2021. gadā notiks jau 11. tautas skaitīšana Latvijā, bet pirmo reizi netiks intervēts neviens iedzīvotājs un netiks pieņemts darbā neviens papildu intervētājs (2011. gada tautas skaitīšanā piedalījās 1 600 intervētāju).

Pirmā tautas skaitīšana tika veikta Kurzemē 1863. gadā. Vidzemes pilsētās tautas skaitīšana notika 1867. gadā, savukārt 1881. gadā tā aptvēra gan Kurzemi, gan Vidzemi. Pirmā tautas skaitīšana visā valsts teritorijā tās pašreizējās robežās tika veikta 1897. gadā. Turpmākās tautas skaitīšanas notikušas 1920., 1925., 1930., 1935., 1959., 1970., 1979., 1989., 2000. un 2011. gadā.

2019. gada 10. decembrī Ministru kabinetā izskatīti noteikumi par 2021. gada tautas un mājokļu skaitīšanu, kuri ietver publicējamo rādītāju sarakstu, to detalizāciju, teritoriālo dalījumu, publicēšanas grafiku, kā arī informāciju par apstrādājamo administratīvo datu veidiem, datu apjomu un datu apstrādes darbībām. 2021. gadā Latvijā pirmo reizi tautas un mājokļu skaitīšana tiks veikta, izmantojot tikai administratīvos datus (reģistrus, datubāzes, informācijas sistēmas un citus informācijas avotus) un tādējādi pievienojoties attīstīto Ziemeļvalstu grupai, kuras piemēram vēlamies sekot.

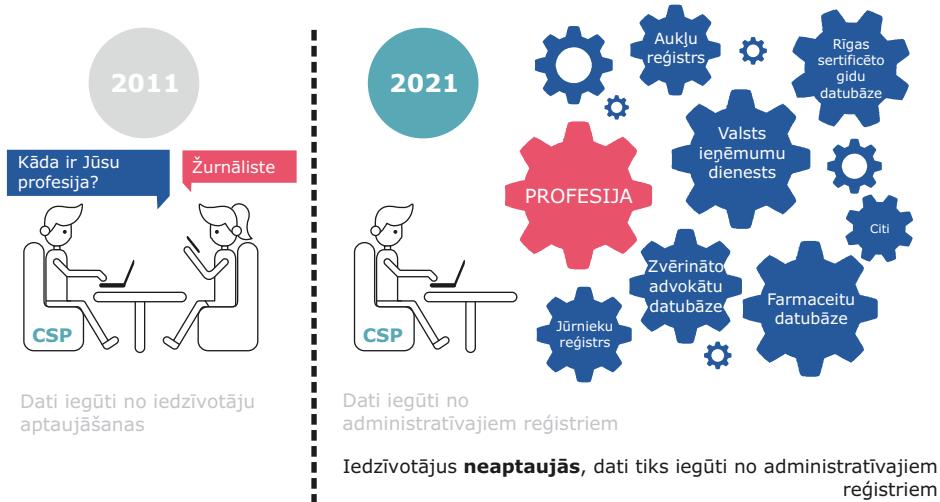
2019. gadā jau tika sagatavota tautas skaitīšanas datubāzes versija uz 2018. gada sākumu, turpinās darbs pie administratīvo datu kvalitātes novērtējuma un tiek izskatītas iespējas vēl papildināt jau esošo datu avotu skaitu. Sociālās statistikas datu noliktava tika papildināta ar tautas skaitīšanai nepieciešamajiem demogrāfijas, ģimenes, mājsaimniecību un mājokļu datiem. Mūsu datu noliktavās tika ievietoti arī aktuālākie dati ar iedzīvotāju izglītības līmeja un ekonomiskās aktivitātes, profesijas, nodarbinātības rādītājiem no administratīvajiem datu avotiem, kā arī veiktas un izvērtētas nepieciešamās imputācijas tautas skaitīšanas testa datubāzē. Tādējādi datu noliktavās ir ietvertas visas tautas skaitīšanai nepieciešamās rādītāju grupas. Izmantojot šos datus, testa režīmā esam sagatavojuši tautas skaitīšanas daudzdimensiņu tabulas atbilstoši Eiropas Savienības prasībām.

2019. gadā esam strādājuši pie administratīvo datu analīzes, kas attiecas uz tautas skaitīšanas mājokļu rādītājiem. Kaut arī informācija par mājokļiem ir pieejama gan Valsts zemes dienestā, gan Būvniecības informācijas sistēmā, tomēr ir problēmas ar minētās informācijas aktualizāciju, tāpēc esam uzsākuši sadarbību arī ar lielākajiem ūdensapgādes un siltumapgādes uzņēmumiem pašvaldībās, lai iegūtu papildu informāciju par mājokļu labiekārtotību. Turklat pašvaldībām tiek lūgta informācija par to teritorijā esošajām dzīvojamām mājām, kas vairs neatbilst šim statusam (piemēram, grausti).

Vēl gan jāveic daži priekšdarbi, lai iegūtu informāciju par tiem iedzīvotājiem, kuru profesija nav norādīta VID datubāzē. Tā, piemēram, lai iegūtu datus par

Paveiktie priekšdarbi 2021. gada tautas skaitīšanai

Kas mainīsies?

vetārstiem, nepieciešams šajā darbā iesaistīt gan Zemkopības ministriju, gan Pārtikas un veterināro dienestu, kā arī Latvijas veterinārārstu biedrību.

Jaunās tautas skaitīšanas metodes izmantošanas ieguvumi:

- **Dati pieejami ātrāk** – iedzīvotāju skaits un to raksturojošie rādītāji tiks publicēti jau 2021. gada 2. ceturksnī, savukārt iedzīvotāju ekonomiskie rādītāji – 2022. gada 2. ceturksnī.
- **Trīsreiz lētāk** – 2021. gadā, izmantojot tikai administratīvos avotus, tautas skaitīšana izmaksās apmēram 2,9 miljonus euro: no tiem 2,6 miljoni EUR CSP, 0,2 miljoni EUR IZM (Augstskolu studentu un koledžu audzeknu un to beidzeju regista izveidei) un 0,1 miljons EUR IeM (PMLP Iedzīvotaju regista IS programmaturas pilnveidošanai), savukārt tradicionālā tautas skaitīšana ar iedzīvotāju aptaujāšanu izmaksātu 10 miljonus euro.
- **Efektīvāk** – datus izmantos ne tikai tautas skaitīšanas vajadzībām, bet arī regulārajās izlases veida aptaujās, tādējādi samazinot respondentu noslodzi.

OFICIĀLĀS STATISTIKAS PORTĀLA ATTĪSTĪBA

Oficiālās statistikas portāla attīstība

2019. gadā viens no CSP lielākajiem attīstības darbiem bija projekts "Oficiālās statistikas portāls", kura mērķi ir:

1. Paaugstināt resursu izmantošanas efektivitāti oficiālās statistikas publicēšanā.

Daudzu iestāžu iesaiste oficiālās statistikas nodrošināšanā un statistikas publicēšanas koplietošanas risinājumu neesamība ir radījusi situāciju, ka katrai iestādei jāvelta laiks un resursi, lai nodrošinātu statistikas un metadatu publicēšanu. Izveidojot kopīgu publicēšanas un vizualizēšanas risinājumu, statistikas iestāžu resursi tiks izmantoti efektīvāk un racionālāk.

2. Vispusīgi informēt sabiedrību un veicināt oficiālās statistikas izmantošanu lēmumu pieņemšanā.

Oficiālās statistikas pieejamība veicinās sabiedrības informētību par valstī notiekošajiem sociālekonomiskajiem procesiem. Viegli pieejama un detalizēta statistika valsts pārvaldē, reģionālajā politikā un uzņēmējdarbībā veicinās statistikas datu izmantošanu lēmumu pieņemšanai.

3. Nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem oficiālās statistikas lietotājiem.

Publicējot oficiālo statistiku iepriekš paredzētā laikā saskaņā ar datu publicēšanas kalendāru, sabiedrībai pieejamā veidā tiks nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret visiem statistikas lietotājiem.

4. Veicināt pareizu datu interpretāciju.

Dokumentējot metadatus un informējot datu lietotājus par statistikas vākšanu, aprēķinu metodoloģiju, kvalitātes rādītājiem, laikrindu salīdzināmību un dažādu statistikas rādītāju savstarpējo salīdzināmību, starptautisko salīdzināmību, tiks veicināta datu pareiza interpretācija un jēgpilni secinājumi.

5. Nodrošināt lietotājiem ērtu oficiālās statistikas atkalizmantošanu, mašīnlašanas iespējas.

6. Veicināt zinātnisko pētījumu veikšanu un pētījumu rezultātu izmantošanu.

Atklātā konkursā par portāla izstrādātāju kļuva SIA "Wunder Latvia", un 2019. gada 1. martā noslēgts līgums par Oficiālās statistikas portāla izstrādi. Izstrādājot portālu, viens no pamatprincipiem ir izmantot un uzlabot jau

Oficiālās statistikas portāla attīstība

esošās sistēmas, neveidojot jaunas, tāpēc projektā tiks izmantotas šādas komponentes:

- Datubāze (Zviedrijas statistika),
- Karšu pārlūks (Slovēnijas statistika)
- Satura pārvaldība (Drupal satura vadības sistēma)

Protālā būs arī jaunizveidotā funkcionalitāte

- Datu pārvaldības izveide – nodalīta strukturālo metadatu pārvaldība no datiem;
- vienoti strukturālie metadati portāla ietvaros, datu piegādes validācija;
- datu iesniegšanas kanāli (xls, csv, SQL, API);
- datu piegādātāja darba vieta;
- datu publiskošana atbilstoši kalendāram;
- datu publicēšana data.gov.lv.

#STATISTIKAI100

#Statistikai100

Pārvaldes simtgades jubilejas mēnesī – septembrī – izdota grāmata "Statistikas pārvaldes pirmā simtgade atmiņās un dokumentos 1919–2019". Tā sniedz ieskatu Pārvaldes un dažādu statistikas jomu norisēs pirmās neatkarības laikā, padomju gados un mūsdienās. Tajā apkopotas darbinieku atmiņas, vēsturisko publikāciju fragmenti un arhīvu atradumi, kas raksturo statistikas darbu katrā no laika posmiem.

CSP grāmata
"Statistikas pārvaldes pirmā simtgade
atmiņās un dokumentos
1919.–2019."

Pretstatā statistiku darba ikdienai – sarežģītiem terminiem un metodoloģijai, nemītīgai neutralitātei un objektivitātei – grāmata ir antienciklopēdiska un viegli lasāma. Īpašu kolorītu sniedz citāti no vēsturiskām publikācijām, kas labi raksturo aizgājušos laikus.

Iedvesmas un vēsturiska lepnuma avots statistiķiem ir 1938. gadā izdotais M. Skujenieka sagatavotais "Latvijas statistikas atlass", kurā publicētajām infografikām un kartēm ir īpašs šarms, jo tās tapušas CSP zīmētavā ar kāda mākslinieka-rasētāja roku. Daja no šīm vēsturiskajām datu vizualizācijām grāmatā ir papildinātas ar jaunākajiem datiem un atdzimušas datorgrafikas versijā.

"Mēs esam šeit un tagad, lai labais vairotos un sliktais neatkārtotos. Lai mēs mācītos no pagātnes kljūdām. Lai lepotos ar priekšgājēju sasniegumiem. Lai gūtu interesi pētīt un noskaidrot vairāk, izprast dzīlāk," ievadā novēl CSP priekšniece Aija Žīgure.

Grāmata digitālā formātā pieejama CSP tīmekļa vietnes sadaļā "Publikācijas", savukārt vēsturiskās infografikas – sadaļā "#Statistikai100".

CSP tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos *Facebook* un *Twitter* turpinājās 2018. gada novembrī uzsāktā kampaņa #Statistikai100 – dažādu vēsturisko statistikas datu salīdzinājums ar mūsdienām. 11 mēnešu laikā tika publicētas 43 vizualizācijas, sociālajā tīklā *Facebook* sasniedzot pusmiljonu skatījumu.

Tapa arī video "Centrālajai statistikas pārvaldei 100", kas skatāms tīmekļa vietnes sadaļā "Par mums".

Simtgades konference "Ar skatu nākotnē – statistika modernai sabiedrībai"

1. septembrī Pārvalde atzīmēja simtgadi, kam par godu VEF kultūras pilī notika konference datu lietotājiem un datu devējiem "Ar skatu nākotnē – statistika modernai sabiedrībai". Divās sesijās – "Centrā cilvēks" un "Nepieradinātā statistika" – datu entuziasti stāstīja savus datu stāstus.

Konferencē uzstājās Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Ojārs Spārītis, ANO Eiropas Ekonomikas komisijas pārstāvis Andress Vikats (*Andres Vikat*), Latvijas

#Statistikai100

Televīzijas žurnāliste Rudīte Spakovska, Latvijas Kardioloģijas centra vadītājs prof. Andrejs Ērglis, Biznesa augstskolas "Turība" Uzņēmējdarbības vadības fakultātes dekāne Zane Driņķe, Latvijas Universitātes profesore Signe Bāliņa, "Emergn Latvija" mašīnmācīšanās laboratorijas vadītājs Aldis Ērglis un Groningenas Universitātes Medicīnas centra programmētājs Kārlis Zālīte.

"Attīstoties sabiedrībai un ekonomikai klūstot globālai, ar klasiskajām datu tiešajām ieguves metodēm bez pārmērīga administratīvā sloga datus iegūt nav iespējams, tādēļ datu ieguves metodes mainās. Par statistiku ikdienu ir kļuvusi tādi termini kā administratīvie dati, alternatīvie datu avoti, "web skrāpēšana", alternatīvo datu apvienošana ar apsekojumos iegūtajiem datiem, eksperimentālā statistika. Ar skatu uz nākotni mēs runājam par mobilo operatoru, satelītdatu izmantošanu oficiālās statistikas ražošanā. Statistikas pārvalde ir kļuvusi par dinamisku, inovatīvu iestādi ar profesionāliem, kuri vēlas un spēj strādāt ar šiem jaunajiem izaicinājumiem," norādīja CSP priekšniece Aija Žīgure.

Latvijas statistika @CSP_Latvija Sep 1, 2019

Tieši pirms 100 gadiem šajā dienā – 1919.gada 1.septembrī – tika dibināta Valsts statistiskā pārvalde. Tādi bijām (pa kreisi – 1937.gadā) un tādi esam (pa labi – 2017.gadā).

#Statistikai100

3

10

75

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Komunikācija ar sabiedrību

Eksperimentālā statistika par blīvi apdzīvotām teritorijām

Septembrī pirmo reizi publicēti dati par blīvi apdzīvotām teritorijām Latvijā, kas ir alternatīvs rādītājs esošajām administratīvajām teritorijām un teritoriālajām vienībām – pilsētām un ciemiem.

2019. gadā Latvijā bija 1 319 blīvi apdzīvotas teritorijas, 131 no tām pastāvīgo iedzīvotāju skaits ir mazāks nekā 50, taču tajās strādā vismaz 50 nodarbināto. Šādu teritoriju skaits kopš 2000. gada ir samazinājies visos statistiskajos reģionos: visvairāk – Latgalē un Vidzemē (par 25 %), vismazāk – Pierīgā (par 2 %). Latgalē un Vidzemē teritoriju skaita samazināšanās ir saistīta ar depopulāciju, savukārt Pierīgā pretēji – ar apdzīvotības pieaugumu, vairākām teritorijām laika gaitā saplūstot.

Dati un skaidrojošā informācija ir publicēta Latvijas Atvērto datu portālā.

Interaktīvais eksporta un importa datu analīzes rīks

Kuras ir Latvijas svarīgākās eksportpreces? Uz kurām valstīm tās eksportē? Ātri un ērti to var izpētīt eksporta un importa datu rīkā. Atliek vien telefonā vai datorā ievadīt interneta adresi eksperts.csb.gov.lv, un acu priekšā paveras interaktīvs datu analīzes rīks, kas parāda preču eksportu un importu dažādās detalizācijas pakāpēs, sākot no 2005. gada līdz pēdējam aktuālajam mēnesim. Rīka pievienotā vērtība ir ērts preču meklētājs un tūlītējs datu attēlojums grafiskā un kartes veidā. Eksporta un importa statistika pieejama par ikvienu pasaules valsti. Šāds rīks datu lietotājiem pieejams kopš oktobra.

Atzinība par augstu sniegumu valsts pārvaldes digitalizācijā

Decembrī e-indeksa uzvarētāju apbalvošanā Pārvalde saņēma atzinību par izcilu ieguldījumu Latvijas valsts pakalpojumu digitalizācijā un pieejamībā valsts iestāžu grupā. CSP sniegums novērtēts ar 72,5 punktiem no 100, tikai par 0,7 punktiem atpaliekot no visaugstāk novērtētā Valsts zemes dienesta. Kopējais e-indekss 195 vērtēto iestāžu grupā bija 35,7.

"Esam ieguldījuši resursus gan datu pieejamības nodrošināšanā, gan datu analīzes rīkos eksperts.csb.gov.lv, migracija.csb.gov.lv. Paldies organizatoriem par atzinību!" saņemot apbalvojumu, teica CSP Informācijas un komunikācijas departamenta direktors Uldis Ainārs.

Sarunu festivāls "Lampa" Cēsīs

Kādi ir piedāvātie tehnoloģiju risinājumi valsts pārvaldē un cik digitāli advancēta ir Latvija? Aicinājums iepazīt dažādus digitālos rīkus lietojamības eksperta vadībā un izmēģināt tos darbībā 29. jūnijā izskanēja sarunu festivāla "Lampa"

Centra statistikas pārvalde pirmo reizi publicējusi datus par blīvi apdzīvotām teritorijām Latvijā. Tās ir administratīvo iedalījumu neaizstātas, notīktais teritorijas – apmetānas vai darba vietas, kurās viens otān kaimiņos dzīvo vai strādā vismaz 50 pastāvīgi iedzīvotāji.

CSP Informācijas un komunikācijas departamenta direktors **U. Ainārs** saņem atzinību par ieguldījumu valsts pārvaldes digitalizācijā

Komunikācija ar sabiedrību

teltī "Manas valsts digitalizācija", kurā CSP piedalījās kopā ar vairākām valsts institūcijām. CSP aicināja apmeklētājus izmēģināt datu vizualizācijas rīkus par 100 populārākajiem personvārdiem 100 gados, dzimstību 100 gados un migrāciju Latvijā kopš 2000. gada. Visas dienas garumā apmeklētāji varēja rīkus izmēģināt savās viedierīcēs vai uz stendā piedāvātās planšetēs. No apmeklētājiem tika iegūta atgriezeniskā saite, kas noder šo rīku pilnveidošanai.

CSP aicina apmeklētājus izmēģināt
datu vizualizācijas rīkus
sarunu festivālā "Lampa"

Publicitāte medijos un sociālajos tīklos

2019. gadā CSP izplatījusi 134 statistikas ziņas, kā arī informāciju par CSP darbības aktualitātēm. Medijos CSP minēta 8 840 reizes, vairāk nekā pirms gada (8 060): 76 % pieminējumu bija latviešu, 21 % krievu un 3 % angļu valodā. Puse pieminējumu bija tiešsaistes medijos (52 %), kam sekoja pieminējumi radio (16 %), ziņu aģentūrās (11 %), nacionālajos laikrakstos (10 %), reģionālajos laikrakstos (7 %), televīzijā (2 %) un žurnālos (2 %). Priekšnieces Aijas Žīgures vārds medijos parādījies 87 reizes, citētas arī citas CSP amatpersonas un sabiedrisko attiecību speciālisti.

Vispopulārākās CSP ziņas veidoja šādas tēmas: demogrāfija (17,4 %), algas (12,4 %), inflācija (11 %), IKP (8,3 %) un nodarbinātība (7,4 %).

2019. gada beigās @CSP_Latvija kontam bija vairāk nekā 5 600 sekotāju, @CSB_Latvia kontam angļu valodā – 2 600 sekotāju, Facebook kontam – 1 800 lietotāju.

Informācijas pieprasījumi

2019. gadā CSP sniegusi atbildes uz 1 000 informācijas pieprasījumiem no iedzīvotājiem, valsts institūcijām un uzņēmumiem, kā arī 23 datu lietotāji regulāri nodrošināti ar statistikas datu apkopojumiem. Tāpat atbildēts uz 255 mediju jautājumiem. No medijiem visbiežāk datus vai CSP komentārus prasīja Latvijas Radio (38), Latvijas Televīzija (25), "Dienas Bizness"(20), "Latvijas Avīze" (14), TV3 (14), "Diena" (12), LNT (11) un Delfi (11).

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Starptautiskā sadarbība

Eiropas diena

CSP priekšniece **A. Žīgure** atklāj "Eiropas diena" pasākumu

Biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents **A. Gobiņš** dalās pieredzē

Atzīmējot Latvijas dalības Eiropas Savienībā 15 gadu jubileju, CSP viesojās Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā ekonomikas padomniece Agnese Dagile, kura ar prezentāciju "15 gadi Latvijai ES" kopā ar CSP darbiniekiem atskatījās uz šo gadu laikā paveikto un nākotnes perspektīvām. Pasākumā piedalījās arī Andris Gobiņš, biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents, kurš dalījās savā pieredzē, kā ir būt aktīvam pilsonim ne tikai savā valstī, bet arī ES.

Pasākuma noslēgumā CSP darbinieki piedalījās konkursā, kurā tika aicināti atsvaidzināt zināšanas par Eiropas Savienību.

Eiropas Statistikas sistēma

Centrālā statistikas pārvalde kā Eiropas Statistikas sistēmas dalībniece piedalās regulārajās aktivitātēs par dažādu statistikas jomu metodoloģijas izstrādes jautājumiem. Papildu tam CSP eksperti snieguši savu ieguldījumu 29 speciālajās darba grupās par sociālās, transporta, enerģētikas, makroekonomiskās, informācijas sabiedrības, kā arī Eiropas Statistikas uzņēmumu reģistra arhitektūras, IKT un statistikas kvalitātes jautājumiem.

Vadības līmenī CSP priekšniece pārstāv Latviju Eiropas Statistikas sistēmas komitejā, kas sniedz profesionālas norādes Eiropas statistikas izstrādē, sagatavošanā un izplatīšanā. 2019. gadā Latvija CSP priekšnieces Aijas Žīgures personā pārstāvēta arī Partnerības grupā, kurā mērķis ir atbalstīt ESS attīstību augstākajā līmenī, galvenokārt nodrošinot efektīvu Eiropas Statistikas sistēmas komitejas funkcionēšanu. Latvija tajā darbojas kā viena no ievēlētajām dalībvalstīm, ļemot vērā CSP priekšnieces profesionālo pieredzi un ieguldījumu, ko viņa var sniegt Eiropas Statistikas sistēmas attīstībā.

ES lēmumu pieņemšanas procedūras ietvaros CSP eksperti aizstāvējuši Latvijas intereses par Padomes statistikas darba grupā izskatāmajiem jautājumiem. 2019. gadā pieņemti divi nozīmīgi ES tiesību akti – ietvara regulējums sociālajā un uzņēmējdarbības statistikā. Ietvara regulu mērķis ir visu regulējumu konkrētās statistikas jomās apvienot vienuviet, kā arī veicināt Eiropas statistikas saskaņošanu un salīdzināmību.

Starptautiskās organizācijas

Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece A. Žīgure pārstāv Latviju Ekonomiskās attīstības un sadarbības organizācijas (OECD) Statistikas un statistikas politikas komitejā, diskutējot par statistikas metodoloģijas izstrādes un pilnveidošanas aktuāliem jautājumiem, daloties pieredzē un labākajā praksē ar OECD dalībvalstu eksperti jaunu, inovatīvu statistisko metožu izstrādē un lietošanā.

Starptautiskā sadarbība

Centrālā statistikas pārvalde pārstāv Latviju arī ANO Statistikas komisijā un Eiropas Ekonomiskās komisijas (ANO EEK) Eiropas Statistiķu konferencē. 2019. gada Eiropas Statistiķu konferences laikā 26.–28. jūnijā Parīzē, Francijā, A. Žigure, atsaucoties Eiropas Statistiķu konferences biroja lūgumam un kā pieredzes bagātākā statistikas iestādes vadītāja reģionā, tika iesaistīta konferences biroja izveidē. A. Žigure konferences biroja vēlēšanu ietvaros uzrunāja visu ANO EEK dalībvalstu statistikas iestāžu vadītājus, lai noskaidrotu viņu viedokli par piedāvāto konferences biroja sastāvu. Šīs goda pienākums ir starptautiska atzinība A. Žigures un Centrālās statistikas pārvaldes ieguldījumam statistikas attīstībā.

Sadarbība Baltijas reģionā

2019. gadā trīspusējās sadarbības ietvaros Baltijas valstu kolēģi dalījās pieredzē par darbu sociālajā statistikā, ārējās tirdzniecības un uzņēmumu statistikas jomās.

8.–10. aprīlī notika ikgadējā Baltijas valstu statistikas iestāžu sadarbības vadības sanāksme. Rotācijas kārtībā šogad sanāksme organizēta Latvijā. Tradicionāli sanāksmes laikā vērtēta iepriekšējā plānošanas perioda sadarbība, noteikti sadarbības virzieni nākamajam plānošanas periodam, saskaņoti viedokļi par Eiropas statistikas sistēmas (ESS) attīstības svarīgākajiem jautājumiem, kā arī pēc nepieciešamības veidota vienota trīs valstu statistikas iestāžu pozīcija par problēmjautājumiem diskusijām ES statistikas biroja (*Eurostat*) komitejās un darba grupās. Tāpat valstu statistikas iestādes dalījās pieredzē un stāstīja par jaunu projektu īstenošanu katrā iestādē. Pārvalde prezentēja datu vākšanas procesa uzlabojumus respondentu noslodzes mazināšanai un klientu atbalsta nodrošināšanai. Igaunijas statistika prezentēja iestādes darbu sasaistē ar valsts lēmumu statistikas iestādi veidot par vienotu datu centru. Lietuvas statistika prezentēja Tautas skaitīšanas sistēmu un tās funkcionalitāti, gatavojoties nākamajai tautas skaitīšanai.

Kopā pārskata periodā notikušas 6 Baltijas valstu statistikas iestāžu sadarbības sanāksmes.

Pieredzes apmaiņa

CSP novērtē starptautiskās sadarbības nozīmi un ieguldījumu, ko tās eksperti var sniegt to valstu statistikas iestādēm, kas šobrīd vēl ir tikai ceļā uz statistikas sagatavošanas procesu pielāgošanu starptautiskajām prasībām.

2019. gada 17.–23. februārī Erevānā, Armēnijā, Transporta un tūrisma statistikas dajas vecākā referente Dita Zemīte kā starptautiskais tūrisma statistikas eksperts, piedalījās Pasaules Bankas projektā par nacionālo stratēģiju valsts statistikas attīstīšanai Armēnijā. CSP eksperte projekta ietvaros

CSP priekšniece **A. Žigure**
uzrunā ANO statistikas komisiju
Nujorkā

Baltijas valstu statistikas iestāžu
vadītāju sanāksmes dalībnieki

Starptautiskā sadarbība

prezentēja Latvijas tūrisma statistiku, starptautisko tūrisma metodoloģiju, izvērtēja Armēnijas tūrisma statistikas pārskatus un izstrādāja metodoloģiskos ieteikumus tūrisma statistikas attīstībai un ziņojumu par gatavību aprēķināt tūrisma satelītkontus.

CSP viesojas
Kosovas statistikas delegācija

2019. gada 27.–28. martā Rīgā norisinājās Albānijas, Bosnijas un Hercegovinas, Kosovas un Ziemeļmaķedonijas statistikas ekspertu mācību vizīte par uzņēmējdarbības īstermiņa statistikas sagatavošanu Pirmsiestāšanās palīdzības finanšu programmas (IPA) ietvaros. Mācību vizītes mērķis bija dalīties ar zināšanām un labāko praksi uzņēmējdarbības īstermiņa statistikas ražošanā, kas saistīta ar Integrētās statistikas datu apstrādes sistēmas (ISDAVS) un Statistikas uzņēmumu reģistra izmantošanu.

CSP Sociālās statistikas departamenta direktora vietniece Baiba Zukula 26.-27.06.2019. piedalījās Eurostat organizētā Austrumu partnerības valstu (Baltkrievija, Ukraina, Gruzija, Armēnija, Azerbaidžāna, Moldova) statistiku pārstāvju darba grupas sanāksmē par tautas skaitīšanu, kur sniedza prezentāciju par būtiskākajiem izaicinājumiem pārejā no tradicionālas uz reģistriem balstītu tautas skaitīšanu 2021. gadā.

CSP cenu statistikas eksperti 2019. gada 8.–9. jūlijā piedalījās pieredzes apmaiņas vizītē Belgijas Statistikā par pirktpējas paritāšu programmas jautājumiem. Tikšanās laikā abu valstu pārstāvji salīdzināja darba metodes apsekojumu organizēšanā un apmainījās pieredzē. Katra valsts bija sagatavojusi prezentāciju par iestādes struktūru un darba organizāciju. Vērtīga bija iepazīšanās ar Belgijas pieredzi skenerdatu izmantošanā cenu statistikas vajadzībām.

2019. gada 10.–12. decembrī Rīgā CSP uzņēma Kosovas statistikas delegāciju tās vadītāja Isa Krasniki vadībā, lai dalītos CSP pieredzē par nacionālās statistikas sistēmas koordinēšanu, statistikas likumdošanas bāzes izstrādi, kvalitātes prasību nodrošināšanu oficiālajā statistikā, kā arī par IKT infrastruktūras izstrādi un attīstību.

Citas aktivitātes

CSP priekšnieka vietnieks Kaspars Misāns 06.-07.06. piedalījās Eurostat Vīzijas 2020 ieviešanas darba grupas sanāksmē Lisabonā, Portugālē, kuras mērķis bija pārrunāt Eiropas Statistikas sistēmas Vīzijas 2020 ieviešanas gaitu un identificēt problēmas tās ieviešanā dalībvalstīs. Sanāksmes gaitā pārrunātas tādas tēmas kā komunikācija ar datu lietotājiem, statistikas iestāžu loma jaunu datu avotu izmantošanā (lielie dati, administratīvie datu avoti), sevišķu uzmanību pievēršot to kvalitātes izvērtēšanai, sadarbības uzlabošana starp Eiropas statistikas sistēmas dalībniekiem, nacionālo statistikas iestāžu stratēģiju izstrāde un

Starptautiskā sadarbība

sadarbības uzlabošana ar akadēmisko sektoru, kā arī sadarbība starptautiskā līmenī, lai līdzsvarotu nacionālos un starptautiskos stratēģiskos mērķus.

CSP Sociālās statistikas *departamenta direktora vietniece* Baiba Zukula piedalījās Starptautiskā statistikas institūta rīkotajā 62. Pasaules statistikas kongresā, kas organizēts ar mērķi atbalstīt un veicināt izpratni par statistiku, tās attīstību un labo praksi visā pasaulē. Kongresā piedalījās starptautisko organizāciju un dažādu valstu eksperti, statistisko iestāžu pārstāvji, kas nodrošināja iespēju apmainīties ar jaunām idejām. Kongresa ietvaros veicināta nacionālo statistikas iestāžu un banku sadarbība, kas ir pamats kvalitatīvai, detalizētai valstu statistikas datu sagatavošanai.

Eiropas Statistikas sistēmas komitejas sanāksmē 2019. gada 16. maijā balsots par vienu komitoloģijas jautājumu un diskutēts par aktuāliem ESS jautājumiem

ESS nacionālo statistikas iestāžu vadītāju seminārā par sadarbīgo ekonomiku 2019. gada 15. maijā CSP priekšniece A. Žīgure diskutēja par politiskajām dimensijām pieaugošajā sadarbīgajā ekonomikā. Apzinoties parādības nozīmību un iespējamo ietekmi, augsta līmeņa semināra laikā panākta vienošanās par nākamajiem ESS soļiem statistikas salīdzināmības tālākai nodrošināšanai, sākot ar starptautiski salīdzināmas definīcijas noteikšanu līdz koordinētai sadarbībai ar pakalpojumu platformām.

RESURSU PĀRVALDĪBA

Resursu pārvaldība

CSP darbinieks ir motivēts, apveltīts ar nepieciešamām kompetencēm un atbilstošām prasmēm un zināšanām, uz rezultātu orientēts, spējīgs ieviest jaunus risinājumus.

2019. gada 31. decembrī CSP bija 509 amata vietas, no kurām 258 vispārējā valsts civildienesta ierēdji un 251 darbinieks. CSP Rīgas struktūrvienībās 2019. gadā vidējais faktiski nodarbināto skaits bija 433, bet reģionu daļās (Kuldīgā, Valmierā un Preiļos) – 49 strādājošo.

Realizējot vairākas strukturālās reformas saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 24. novembra rīkojumā Nr. 701 "Par Valsts pārvaldes reformu plānu 2020" noteikto, kopējais amata vietu skaits 2019. gadā samazināts par 16 amata vietām.

CSP pievērš īpašu uzmanību darbinieku profesionālās attīstības veicināšanai, iespēju robežas nodrošinot gan horizontālās, gan vertikālās karjeras izaugsmes iespējas, piemēram, pārceļot citā amatā, iesaistot grantu projektu realizēšanā u.tml.

CSP lielākā vērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls – 77 % strādājošo ir augstākā izglītība.

CSP personālu kopumā raksturo ilga nodarbinātība iestādē, kas liecina par ierēdņu un darbinieku lojalitāti CSP kā darbavietai – nodarbināto vidējais darba stāžs CSP ir 15 gadi.

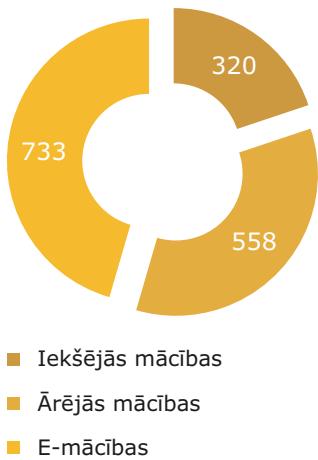
2019. gadā CSP ir izsludināti 87 amata konkursi (71 – uz ierēdņu amata vietām un 16 – uz darbinieku amata vietām). Konkursu rezultātā darbam ierēdņu un darbinieku amatos izvirzīts 31 pretendents.

2019. gadā CSP darbu ir uzsācis 31 jaunais kolēgis. Pārbaudes laika beigās darba izpildes novērtēšanā 39 % jauno kolēgu saņēma vērtējumu "Joti labi", 61 % – "labi".

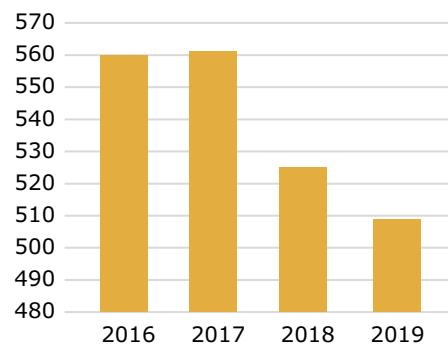
Lai paātrinātu jauno darbinieku iekļaušanos kolektīvā, ir ieviests jauno darbinieku integrācijas process, kura ietvaros ir izstrādātas vadlīnijas struktūrvienību vadītājiem, jauno darbinieku ievadprogramma (t.sk. "Jauno darbinieku ceļvedis"), tāpat tiek organizēti semināri jaunajiem darbiniekiem par CSP darbību, stratēģiju un vērtībām, personāla jautājumiem, aktualitātēm personas datu aizsardzībā.

2019. gadā ir atbrīvoti 52 nodarbinātie, kas, salīdzinot ar 2018. gadu, ir nedaudz mazāk, tomēr joprojām pastāv grūtības noturēt un piesaistīt darbam CSP augsta līmeņa profesionāļus sakarā ar nekonkurētspējīgu atalgojumu valsts pārvaldē.

**Kopējais dalībnieku skaits
CSP nodrošinātajās mācībās
2019. gadā**

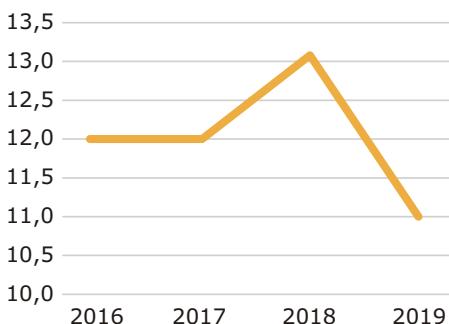

**CSP plānoto amata vietu
skaita dinamika
2016.–2019. gadā**

Resursu pārvaldība

CSP personāla mainības dinamika 2016.–2019. gadā, %

Mācību vajadzības CSP izvērtē un nosaka, īemot vērā iestādes stratēģisko virzību, struktūrvienību funkcijas u.c. kritērijus, kas pamato mācību nepieciešamību efektīvai darba uzdevumu izpildei, apstiprinot kārtējā gada mācību plānu. Mācību procesa organizēšanā CSP turpina meklēt labākos risinājumus, nodarbināto profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai izmantojot līdzsvarotu teorijas un prakses kombināciju un dažādas pieejas (seminārus, grupu diskusijas, lekcijas un vingrinājumus), kā arī nodrošinot nodarbināto grupām pielāgotas mācības un individuālas mācību iespējas.

Eiropas statistiku apmācību programmas (ESTP) ietvaros CSP darbiniekiem nodrošināti 17 atbilstoši mācību kursi ārvalstīs. Rīgā organizēts ESTP kurss "ESA 2010 National Accounts", kur piedalījās 24 CSP nodarbinātie.

2019. gadā CSP ir atsākusi organizēt informatīvus seminārus, kur ESTP kursu dalībnieki iepazīstina parējos CSP nodarbinātos ar kurso iegūtajam zināšanām un jaunākajām tendencēm statistikas jomā.

Gada laikā CSP veikti tehnikas, licenču, atbalsta pakalpojumu iepirkumi, lai nodrošinātu CSP darbiniekiem atbilstošu IKT infrastruktūru, tādējādi veicinot CSP darba plāna izpildi.

CSP novērtē darbiniekus, kuri izrāda aktivitāti, nāk klajā ar jaunām idejām un rosina uzlabojumus, kā pilnveidot darba procesu, vai demonstrē plašas zināšanas un analītisku pieeju dažādu jautājumu risināšanā, uzņemas atbildību un domā plašāk par saviem tiešajiem amata pienākumiem. Mēs lepojamies ar saviem kolēģiem!

2019. gadā Ekonomikas ministrijas Atzinības raksts pasniegts Dacei Tomasei, Ditai Zemītei, Ilonai Millerei un Ilonai Kallionei.

Ekonomikas ministrijas Pateicības rakstu saņēma Ance Ceriņa un Zane Matveja.

EM atzinības un pateicības rakstu pasniegšanas ceremonija

Resursu pārvaldība

CSP Atzinības raksts pasniegts Ingunai Magonei, Vidai Lukaševičai un Vizbulītei Karzubovai.

CSP Pateicības rakstu saņēma: Sigitā Šulca, Silvija Eisaka, Irina Butorina, Maija Graudiņa, Ieva Stangaine-Ozoliņa, Lilita Laganovska, Inta Vanovska, Mārīte Baranova, Pēteris Nalivaiko, Vija Vizule, Ilga Puisāne, Dana Zariņa, Guna Graudiņa, Inese Jēkabsone, Anna Komara, Anna Stegura, Ilze Ķerus, Inese Balode, Elvījs Siliņš, Ieva Pauļuka un Linards Ozoliņš.

CSP pateicības un atzinības rakstu
pasniegšanas ceremonija
darbiniekiem

Personāls

Centrālās statistikas pārvaldes budžets 2019. gadā

(euro)

1. Ienēmumi kopā	11 341 704
1.1. Dotācija no vispārējiem ienēmumiem, kopā	10 964 001
tai skaitā:	
programma "Statistiskās informācijas nodrošināšana"	9 816 561
programma "Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana"	914 251
programma "Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana"	233 189
1.2. Ienēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ienēmumi	331 208
1.3. Transferti, kopā	46 495
tai skaitā:	
programma "Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana"	307
programma "Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014–2020)"	46 188
2. Izdevumi kopā	11 389 061
2.1. Kārtējie izdevumi	10 571 627
tai skaitā:	
atalgojums	6 871 420
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	2 206 489
komandējumu un dienesta braucienu izdevumi	171 215
pakalpojumu apmaka, materiālu iegāde	1 322 503
2.2. Subsīdijas un dotācijas	79 766
2.3. Uzturēšanas izdevumu transferti	35 271
2.4. Kapitālie izdevumi	702 397
tai skaitā:	
nemateriālie ieguldījumi	510 665
datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika	186 112
pārējie iepriekš neklasificētie pamatlīdzekļi	5 620
3. Finansiālā bilance	-47 357
3.1. Naudas līdzekļi	47 357

2020. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2020. gadā plānotie pasākumi

2020. gadā CSP galvenās darbības tiks orientētas uz oficiālās statistikas nodrošināšanu un oficiālās statistikas sistēmas koordinēšanu valstī, nodrošinot statistiskās informācijas lietotājus ar neatkarīgu augstas kvalitātes oficiālo statistiku.

Veicamie prioritārie pasākumi:

- nodrošināt Oficiālās statistikas programmā 2020.–2022. gadam noteikto oficiālo statistiku savas kompetences ietvaros;
- datu lietotāju vajadzību vispusīga izpēte un atbilstoši tām orientēta statistisko datu ražošana un izplatīšana, aktīvs informatīvs atbalsts sabiedrībā notiekošo procesu analītiķiem un partnerības veicināšana pētnieciskajam sektoram;
- veikt Statistikas likumā noteikto oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas attīstības procesu koordinēšanu un nodrošināt Eiropas statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu;
- pilnveidot sadarbību ar respondentiem, principa "Konsultē vispirms" ietvaros, nodrošināt plašāku administratīvo datu lietošanu oficiālās statistikas nodrošināšanā un respondentu sloga mazināšanā;
- nodrošināt statistikas ražotāju un lietotāju intereses Oficiālās statistikas portāla izstrādes procesā;
- ieviest infrastruktūras vajadzībām paredzētās iekārtas, kas nodrošina CSP darbības nepārtrauktību, lai ievērotu informācijas aizsardzības prasības nacionālā un ESS griezumā;
- nodrošināt lauksaimniecības skaitīšanas pasākumu plāna izpildi;
- nodrošināt pasākumu plāna izpildi 2021. gada tautas skaitīšanas sagatavošanai;
- īstenot statistikas ieguves, apstrādes, analīzes un izplatīšanas attīstības projektus, sagatavot noslēguma ziņojumus *Eurostat* par īstenotajiem projektiem;
- turpināt CSP modernizācijas procesu projekta "Ārējās tirdzniecības statistikas datu apstrādes sistēma" ietvaros.

CENTRĀLĀ STATISTIKAS PĀRVALDE

Pārskatu veidoja:

Ilze Ločmele

Informāciju pārskatam sniedza:

Anita Raubena, Armands Plāte, Baiba Alksnīte, Baiba Zukula, Guna Graudiņa, Gundega Kuzmina
Ieva Zemeskalna, Ilze Skujeniece, Intars Abražūns, Janīna Dišereite, Jolanta Minkevica, Kaspars Vasaraudzis,
Laura Vīna-Balode, Maranda Behmane, Pāvels Onufrijevs, Ramona Skakunova, Ieva Začeste, Uldis Ainārs

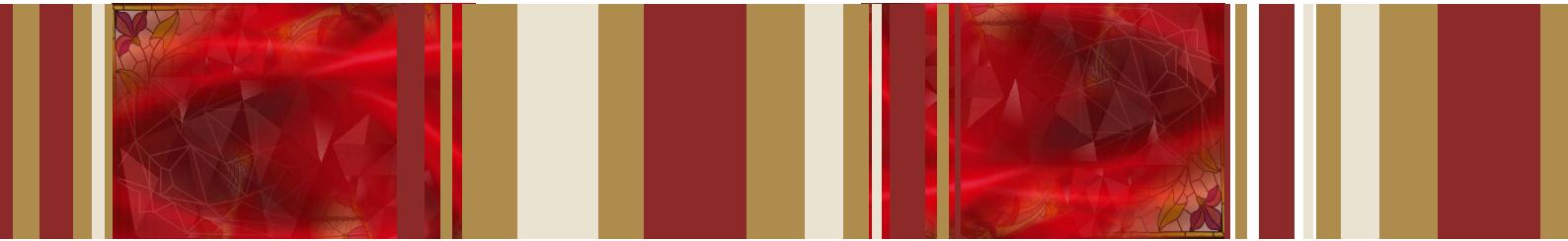
Datorsalikums, dizains:

Maija Graudiņa

Fotogrāfiju autori:

Kaspars Vasaraudzis, Liene Strole, Ekonomikas ministrija

www.csb.gov.lv
Lāčplēša ielā 1, Rīgā, LV-1301
Tālrunis 67366850
e-pasts pasts@csb.gov.lv

gada pārskats
2019